

2008 lapkričio 29

Nr. 22 / 310

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Popiežiaus katechezės

- Benediktas XVI
DEVINTOJI KATECHEZĖ APIE PAULIŲ: PAULIAUS KRISTOLOGIJA 2

Bažnyčios dokumentai

- Katalikiškojo auklėjimo kongregacija
PSICHOLOGIJOS TAIKYMO PRIIMANT BEI UGDANT
KANDIDATUS Į KUNIGYSTĘ GAIRĖS 3

Lietuvos vyskupai

- LIETUVOS VYSKUPŲ ADVENTO LAIŠKAS 10

Bažnyčia Lietuvoje

- Aušros Vartų Gailestingumo Motinos Globos atlydai 11
Kardinolo A. J. Bačkio viešnagė pas Seinų krašto lietuvius 14
Paminėta arkivyskupo Sigitto Tamkevičiaus 70 metų sukaktis 16
Mirė vyskupas Vladislovas Michelevičius (1924–2008) 17

Homilijos

- ŠVIESOS LIUDYTOJAS
III advento sekmadienis (B) 20
- VIEŠPATIES NAMAI
IV advento sekmadienis (B) 21

Bažnyčia pasaulyje

- Benediktas XVI pagerbė nacių pogromų aukas 22
Popiežius ragino ugdyti katalikus politikus 22
Pristatytas Josepho Ratzingerio – Benedikto XVI fondas 22
Vatikano hierarchai gynė komos ištiktos pacientės gyvybę 22
Protestas dėl Maskvoje nužudytų jėzuitų bylos 23
Benediktas XVI apie vienuolių liudijimą 23
L'Osservatore Romano už naują sveikatos apibrėžimą 24

Benediktas XVI

Devintoji katechezė apie Paulių: Pauliaus kristologija

2008 m. spalio 22 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Ankstesnių savaitių katechezėse apmąstėme šventojo Pauliaus „atsivertimą“, asmeninio susitikimo su nukryžiuotu ir prisikėlusiu Jėzumi vaisių, ir kėlėme klausimą, kokio pobūdžio buvo tautų apaštalo santykis su žemiškuoju Jėzumi. Šiandien norėčiau pagvildinti šventojo Pauliaus mokymą apie *prisikėlusio Kristaus esminę vietą išganymo slėpinyje* – apie jo kristologiją. Prisikėlęs Kristus, kurio vardas kilniausias iš visų, yra visų mūsų svarstymų šerdis. Kristus apaštalui yra įvykių bei dalykų vertinimo kriterijus, visų jo pastangų skelbti Evangeliją tikslas, didžioji aistra, genanti jį pasaulio keliais. Be to, tai gyvas, konkretus Kristus: Kristus, pasak Pauliaus, „kuris pamilo mane ir paaukojo save už mane“ (*Gal 2, 20*). Šis asmuo, kuris mane myli, su kuriuo galiu kalbėtis, kuris mane išklauso ir man atsako, iš tiesų yra pradas, leidžiantis suprasti pasaulį ir surasti kelią istorijoje.

Kas yra skaitęs Pauliaus raštus, gerai žino, jog jis nesistengė perteikti Jėzaus gyvenimo smulkmenų, net jei ir galime įsivaizduoti, kad savo katechezėse daug daugiau yra pasakojęs apie ikivelykinį Jėzų, negu užrašė laiškuose, kurie yra paraginimai konkrečiomis aplinkybėmis. Jo pastoracinis bei teologinis siekis buvo taip nukreiptas į gimstančių bendruomenių statydinimą, jog jis visa spontaniškai sutelkė į Jėzaus Kristaus kaip dabar gyvo ir tarp mūsų esančio „Viešpaties“ skelbimą. Štai iš kur Pauliui būdinga kristologija, nepaliaujamai bei tiksliai plėtojanti slėpinio gelmę: skelbti gyvąjį Jėzų, jo mokymą, žinoma, būtina, tačiau visų pirma – esmingai svarbią jo mirties ir prisikėlimo tikrovę kaip jo žemiškosios egzistencijos aukščiausiąją tašką ir viso krikščioniškojo tikėjimo, Bažnyčios visos tikrovės vėlesnės plėtotės šaknį. Prisikėlimas, apaštalo akimis, nėra izoliuotas, nuo mirties atskirtas įvykis: Prisikėlusysis yra tas, kuris pirmiau buvo nukryžiuotas. Net ir prisikėlęs jis tebenešioja savo žaizdas: jame kančia tebėra gyva, ir kartu su Pascaliu galime sakyti, jog jis, nors yra prisikėlęs ir gyvena su mumis bei dėl mūsų, kenčia iki pasaulio pabaigos. Tokią prisikėlusio ir nukryžiuoto Kristaus tapatybę Paulius suvokė per susitikimą kelyje į Damaską: tuo momentu jam aiškiai atsiskleidė, kad Nukryžiuotasis yra Prisikėlusysis ir Prisikėlusysis – Nukryžiuotasis, klausiantis Pauliaus: „Kam mane persekioji?“ (*Apd 9, 4*). Paulius persekioja Kristų Bažnyčioje ir po to supranta,

kad kryžius yra „Dievo prakeikimas“ (*Ist 21, 23*) ir sykiu auka dėl mūsų išganymo.

Apaštalas susižavėjęs kontempliuoja nukryžiuoto Prisikėlusiojo slėpinį ir per žmogystėje patirtas Kristaus kančias (*žemiškasis matmuo*) grįžta prie tos amžinosios egzistencijos, kurioje Kristus yra visiškai viena su Tėvu (*ikilaiškasis matmuo*): „Bet, atėjus laiko pilnatvei, Dievas atsiuntė savo Sūnų, gimusį iš moters, pavaldų įstatymui, kad atpirktų esančius įstatymo valdžioje ir kad mes įgytume įvaikystę“ (*Gal 4, 4–5*). Šiedu matmenys, amžinoji *preegzistencija* pas Tėvą ir Viešpaties nužengimas per *išikūnijimą*, Išminties pavidalu glūdi jau Senajame Testamente. Senojo Testamento Išminties knygoje aptinkame keletą vietų, kur pabrėžiamas dar iki pasaulio sukūrimo egzistavusios Išminties vaidmuo. Šia prasme skaitytini tokie tekstai kaip ši 90 psalmės ištrauka: „Pirma negu kalnai užgimė ir žemė bei pasaulį pagimdei, tu esi tas, kuris yra Dievas nuo amžių per amžius“ (2 eil.) arba tos vietos, kur kalbama apie kūrybingąją Išmintį: „Viešpats sukūrė mane savo kelių pradžioje, pirmąjį iš savo seniai atliktų darbų. Prieš amžius buvau sukurta, pačioje pradžioje, prieš žemės pradžią“ (*Pat 8, 22–23*). Įtaigus ir himnas apie Išmintį, esantis to paties pavadinimo knygoje: „Ji galingai siekia nuo vieno žemės krašto iki kito ir veiksmingai visa valdo“ (*Išm 8, 1*).

Ten, kur kalbama apie amžinąją Išminties preegzistenciją, kalbama ir apie šios Išminties, pasistačiusios palapinę tarp žmonių, nužengimą, nusižeminimą. Tiesiog jau išgirstame suskambant Evangelijos žodžius apie Viešpaties kūno palapinę. Senajame Testamente pastatoma palapinė: čia galvoje turima šventykla, „Torą“ atitinkantis kultas. Tačiau iš Naujojo Testamento perspektyvos galime suprasti, jog šitai galiausiai tebuvo daug realesnės ir reikšmingesnės palapinės – Kristaus kūno palapinės provaizdis. Jau Senojo Testamento knygoje regime, kad toks Išminties nusižeminimas, nužengimas kūno pavidalu apima ir galimybę būti atmetam. Tokia Išminties perspektyva, plėtodamas savo kristologiją, šventasis Paulius kaip tik ir remiasi: Jėzuje jis išvelgia nenykstantą ir nuo amžių egzistuojančią Išmintį, nužengiančią ir palapinę tarp mūsų išskleidžiančią Išmintį, ir todėl Kristų gali mums pristatyti kaip „Dievo galybę ir išmintį“, gali sakyti, kad Kristus Dievo valia mums tapo „išmintimi, teisumu, pašventimu ir atpirkimu“ (*1 Kor 1, 24.30*). Panašiai Paulius pareiškia, jog Kristus, kaip ir išmintis, gali būti atmeta pirmiausia pasaulį valdančiųjų (plg. *1 Kor 2, 6–9*), todėl Dievo planuose gali rasti paradoksali situacija – kryžius, tapsiantis išganymo keliu visai žmonių giminei.

Šis ciklas apie Išmintį, kuri pažeminama, kad, nepaisant atmetimo, būtų išaukštinta, toliau plėtojamas garsiajame Laiško filipiečiams himne (plg. 2, 6–11). Tai vienas iški-

liausių Naujojo Testamento tekstų. Didžiama egzegzetų sutaria, kad šioje ištraukoje perteikiamas supratimas, ankstesnis nei pats Laiško filipiečiams tekstas. Kitaip tariant, tikėjimas Jėzaus dievyste nėra helenistinis išradimas, atsiradęs praėjus daugybei laiko po žemiškojo gyvenimo, išradimas, kuriuo, užmirštant jo žmogystę, jis sudievinamas; iš tikro matome, kad Kristaus dievyste tikėjo jau pirmieji iš žydų kilę krikščionys, ir net galime sakyti, jog patys apaštalai didžiaisiais jų Mokytojo gyvenimo akimirksniais suprato jį esant Dievo Sūnų, kaip Pilypo Cezarėjoje paliudijo šventasis Petras: „Tu esi Mesijas, gyvojo Dievo Sūnus!“ (Mt 16, 16). Tačiau grįžkime prie Laiško filipiečiams himno. Šio teksto struktūrą galima sudalyti į tris posmus, kuriais atskleidžiami pagrindiniai Kristaus nueito kelio momentai. Jo preegzistencija išreiškiamą žodžiais: „Jis, turėdamas Dievo prigimtį, godžiai nesilaikė savo lygybės su Dievu, bet apiplėšė pats save“ (6 eil.); antrame posme kalbama apie savanorišką Sūnaus nusižeminimą: „apiplėšė pats save, priimdamas tarno išvaizdą“ (7 eil.), nusižemino, „tapdamas klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties“ (8 eil.). Trečiame himno posme skelbiamas Tėvo atsakas į Sūnaus nusižeminimą: „Todėl ir Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų“ (9 eil.). Į akis krinta kontrastas tarp radikalaus nusižeminimo ir vėlesnio iškėlimo į Dievo šlovę. Akivaizdu, kad šis antrasis posmas yra prieštara Adomo, troškusio pasidaryti kaip Dievas, pretenzijai. Juo taip pat atmetama Babelio bokšto statytojų, panorusių vien savo jėgomis pastatyti su dangumi sujungiantį tiltą ir tapti dievais, iniciatyva. Tačiau tokia išdidumo pagimdyta iniciatyva baigėsi savigriova: šitaip dangaus, tikrosios laimės, Dievo pasiekti neįmanoma. Dievo Sūnaus ženklas visiškai priešingas: tai ne išdidumas, bet nuolankumas, kuris yra meilės įgyvendinimas, o meilė yra dieviška.

Kristaus nusižeminimo, radikalaus nuolankumo aktu, priešingu žmogaus išdidumui, autentiškai išreiškiamą dieviškoji meilė; tokį aktą lydi iškėlimas į dangų, iškėlimas, kurio link mus savo meile traukia Dievas.

Greta Laiško filipiečiams Pauliaus raštijoje yra ir kitų tekstų, kuriuose susipynusios Dievo Sūnaus preegzistencijos ir nužengimo į žemę temos. Išmintis ir Kristus, turint prieš akis kosminius bei antropologinius to padarinius, vėl sutapatinami Pirmajame laiške Timotiejui: „Jis apsiereiškė kūne, buvo Dvasios paliudytas, pasirodęs angelams, paskelbtas pagonims ir paimtas į šlovę“ (3, 16). Būtent remiantis šiomis prielaidomis, galima Senojo Testamento vieno Dievo fone geriausiai apibrėžti Kristaus kaip vienintelio Tarpininko paskirtį (plg. 1 Tim 2, 5 siejant su Iz 43, 10–11; 44, 6). Kristus yra tikrasis tiltas, vedantis mus į dangų, į bendrystę su Dievu.

Baigiant vos viena užuomina apie tolesnę šventojo Pauliaus kristologijos plėtotę Laiške kolosiečiams ir Laiške efeziečiams. Pirmajame Kristus vadinamas „visos kūrinijos pirmgimiu“ (1, 15–20). Žodžiu „pirmgimis“ suponuojama, jog pirmasis iš daugybės sūnų, pirmasis iš daugybės brolių ir seserų nužengė, kad patrauktų mus prie savęs bei padarytų savo broliais ir seserimis. Laiške efeziečiams gražiai perteikiamas dieviškasis išganymo planas, Pauliui sakant, jog Dievas visa norėjo suvienyti Kristuje (plg. Ef 1, 22). Kristus visa suvienija ir veda mus pas Dievą. O šitai mums reiškia leidimąsi žemyn ir kilimą aukštin: Kristus mus kviečia būti jo nuolankumo, t. y. jo meilės artimui, dalininkais, kad per tai būtume jo išaukštinimo dalininkai, tapdami sūnumis Sūnuje. Melskime Viešpaties padėti mums panašėti į jį nuolankumu, meile, idant galėtume tapti jo sudievinimo dalininkais.

Katalikiškojo auklėjimo kongregacija

Psichologijos taikymo priimant bei ugdant kandidatus į kunigystę gairės

I. Bažnyčia ir pašaukimo atpažinimas

1. „Kiekvienas krikščioniškas pašaukimas kyla iš Dievo ir yra Dievo dovana. Tačiau jis visada dovanojamas tik Bažnyčioje ir per Bažnyčią, jis niekada nesuteikiamas šalia Bažnyčios ar nepriklausomai nuo Bažnyčios“, kuri yra „švytintis ir gyvas Švenčiausiosios Trejybės slėpinio atspindys“ (1).

Bažnyčiai, „pašaukimo teikėjai ir puoselėtojai“ (2), tenka pareiga atpažinti pašaukimą ir ar kandidatai tinka kunigiškajai tarnybai. Iš tiesų „vidinio Dvasios kvietimo autentiškumą turi pripažinti vyskupas“ (3).

Tokį pašaukimą skatinant bei kandidatą tokiai tarnybai rengiant, Bažnyčiai rūpi du dalykai – laiduoti savo misijos gerovę ir sykiu kandidato gerovę. Juk, kaip ir kiekvienam krikščioniškam pašaukimui, pašaukimui į kunigystę, šalia kristologinio matmens, būdingas iš pagrindų bažnytinis matmuo: „Jis ne tik kyla iš Bažnyčios ir jai tarpininkaujant, jis ne tik atpažįstamas ir tampa tikrove Bažnyčioje, bet ir – būdamas tarnavimas Dievui – neišvengiamai įgauna pavidalą kaip tarnyba Bažnyčiai. Krikščioniškas pašaukimas kiekvienu pavidalu yra dovana, skirta Bažnyčios statybai, Dievo karalystės augimui pasaulyje“ (4).

Todėl Bažnyčios gerovė ir kandidato gerovė viena kitai neprieštarauja, bet, priešingai, sutampa. Atsakingieji už ugdymą stengiasi šiuos du gėrius suderinti, niekada iš akių neišleisdami jų tarpusavio dinamikos: tai didžiulės atsakomybės, tenkančios tarnaujant Bažnyčiai ir individams, esminis aspektas (5).

2. Kunigiškoji tarnyba, suvokiama ir įgyvendinama kaip supanašėjimas su Kristumi, Sužadėtiniumi ir Geruoju Ganytoju, reikalauja tam tikrų gebėjimų ir moralinių bei teologinių dorybių, palaikomų žmogiškosios ir psichinės, pirmiausia emocinės, pusiausvyros ir leidžiančių subjektui būti tinkamai nusiteikusiam išties laisvai dovanoti save tikintiesiems celibatiniame gyvenime (6).

Posinodiniame apaštališkajame paraginime *Pastores dabo vobis* aptariant įvairius kunigų ugdymo matmenis – žmogiškąjį, dvasinį, intelektualinį ir pastoracinį – dėmesys pirmiausia skiriamas dvasiniam matmeniui, „svarbiausiam kunigų ugdymo elementui“ (7), pabrėžiama, kad žmogiškasis matmuo yra viso ugdymo pamatas. Dokumente išvardijamos žmogiškosios dorybės ir bendravimo gebėjimai, kurie kunigui yra būtini, idant jo asmenybė taptų „tiltu, jungiančiu su žmogaus Atpirkėju Jėzumi Kristumi, o ne kliūtimi su juo susitikti“ (8). Šios dorybės ir savybės driekiasi nuo asmenybės bendrosios pusiausvyros iki gebėjimo nešti pastoracinės atsakomybės našta, nuo žmogaus dvasios gilaus pažinimo iki teisingumo ir ištikimybės jausmo (9).

Į kai kurias iš šių savybių verta atkreipti ypatingą dėmesį: tai teigiama ir tvari savo vyriškosios tapatybės pajauta; gebėjimas brandžiai bendrauti su kitais asmenimis ar asmenų grupėmis; tvirtas priklausomybės jausmas, kuris yra būsimos bendrystės su kunigais ir atsakingo bendradarbiavimo vyskupo tarnyboje pagrindas (10); laisvė užsidegti dideliais idealais bei nuoseklumas įgyvendinant juos kasdiene veikla; drąsa priimti sprendimus ir likti jiems ištikimam; savęs paties, savo talentų bei ribotybių pažinimas stengiantis integruoti tai į savigarbą Dievo akivaizdoje; gebėjimas save taisyti, grožio „tiesos spindesio“ prasme vertinimas ir gebėjimas tai atpažinti; pasitikėjimas, gimstantis iš pagarbos kitam asmeniui ir akinantis jį priimti; kandidato gebėjimas integruoti savo lytiškumą vadovaujantis krikščioniškuoju požiūriu, taip pat atsižvelgiant į celibato pareigą (11).

Tokie vidiniai polinkiai turėtų būti išplėtoti ugdant būsimąjį kunigą, nes jis, kaip Dievo ir Bažnyčios vyras, pašauktas statydinti bažnytinę bendruomenę. Mylėdamas Amžinąjį, kunigas siekia autentiško ir nuoseklaus žmogystės vertinimo, stengiasi vis labiau realizuoti savo turtingą emociingumą dovanodamas save

trivieniam Dievui ir savo broliams, pirmiausia tiems, kurie kenčia.

Akivaizdu, kad šiuos tikslus įmanoma pasiekti tik kandidatui kasdien bendradarbiaujant su jame veikiančia malone. Tokie tikslai pasiekiami žengiant laipsniško ir ilgo ugdymo keliu, kuris ne visada tiesus (12).

Kandidatui, suvokiančiam su pašaukimu susijusią įstaibą ir reiklį žmogiškosios ir dvasinės dinamikos sampyną, gali būti tik naudingas rūpestingas ir atsakingas pašaukimo atpažinimas, kuriuo siekiama nustatyti individualius, asmens poreikius atitinkančius ugdymo būdus, taip pat laipsniškai įveikti jo trūkumus žmogiškuoju bei dvasiniu lygmeniu. Bažnyčiai privalu padėti kandidatui veiksmingai integruoti žmogiškąjį ir moralinį matmenį vadovaujantis dvasiniu matmeniu, į kurį pirmasis įteka ir kuriame tampa pilnatviškas (13).

II. Ugdytojų rengimas

3. Kiekvienas ugdytojas turėtų gerai pažinti žmogaus asmenį – jo augimo ritmus, potencines galimybes ir silpnybes, santykio su Dievu įgyvendinimo būdą. Todėl pageidautina, kad vyskupai, naudodamiesi įvairiomis patirtimis, programomis ir gero vardo institucijomis ir remdamiesi jau paskelbtomis Katalikiškojo auklėjimo kongregacijos nuorodomis (14), pasirūpintų tinkamu ugdytojų rengimu pašaukimų pedagogikos srityje.

Ugdytojai turi būti tinkamai parengti tam atpažinimui, kuris, visiškai laikantis Bažnyčios mokymo apie pašaukimą į kunigystę, leistų tiek gana patikimai nuspręsti, ar kandidatas priimtinas į seminariją ar dvasininkų ugdymo namus, ar dėl netinkamumo atleistinas iš seminarijos ar ugdymo namų, tiek padėti kandidatui įgyti moralinių ir teologinių dorybių, būtinų norint nuosekliai ir niekieno neverčiamam visiškai savo gyvenimą dovanoti tarnaujant Bažnyčiai kaip bendrystei (15).

4. Katalikiškojo auklėjimo kongregacijos dokumente „Rengimo kunigiškajam celibatui ugdamosios gairės“ pripažįstama, jog „atpažįstant pašaukimus neretai suklystama, ir psichiniai trūkumai, kai kada patologinio pobūdžio, pernelyg dažnai atsiskleidžia tik išventinus į kunigus. Trūkumų aptikimas anksčiau leistų išvengti daugybės dramų“ (16).

Iš čia kyla poreikis kiekvienam ugdytojui būti jautriam bei tinkamai psichologiškai pasirėngusiam (17); tai padėtų jam, kiek įmanoma, suvokti tikruosius kandidato motyvus, išvelgti kliūtis, trukdančias siekti žmogiškosios ir krikščioniškosios brandos, ir galimą psichopatologiją. Ugdytojas privalo rūpestingai ir labai protingai

įvertinti kandidato istoriją. Vis dėlto vien ta istorija negali būti lemiamas kriterijus, kurio pakaktų nuspręsti, ar kandidatą priimti, ar jį nuo ugdymo atleisti. Ugdytojui būtina mokėti įvertinti tiek visą asmenį bei jo pažangą, įžiūrint kandidato stipriąsias ir silpnąsias vietas, tiek tai, kaip kandidatas pats suvokia savo problemas, tiek ir jo gebėjimą atsakingai bei laisvai kontroliuoti savo elgesį.

Todėl kiekvienas ugdytojas turi būti išmokytas, pasitelkiant ir specialius kursus, gerai suvokti žmogaus asmenį bei jo rengimo šventimais suteikiamai tarnybai reikalavimus. To siekiant labai naudingi gali būti susitikimai su psichologijos specialistais, jų konsultacijos specifinėmis temomis.

III. Psichologijos indėlis į atpažinimą ir ugdymą

5. Pašaukimas į kunigystę kaip ypatingos Dievo dovanos vaisius ir jo atpažinimas yra už psichologijos kompetencijos griežtą šio žodžio prasme ribų. Tačiau kai kuriais atvejais, norint patikimiau įvertinti kandidato psichinę būklę, jo žmogiškąjį nusiteikimą atsiliepti į dieviškąjį kvietimą, taip pat padėti kandidatui labiau žmogiškai bręsti, gali būti naudinga pasitelkti psichologijos specialistus. Tokie specialistai gali ugdytojams ne tik patarti dėl psichinių sutrikimų diagnozavimo bei galimo gydymo, bet ir, pasiūlydami naudingų būdų, padedančių laisviau atsiliepti į pašaukimą, prisidėti prie kunigo tarnybai būtinų žmogiškųjų ir bendravimo savybių ugdymo (18).

Net ir rengiant kunigystei, būtina atsižvelgti į daugialypius žmogaus širdyje besišaknijančios nederinės (19) simptomus; tokia nederinė ypač reiškiasi prieštaravimu tarp kandidato sąmoningai siekiamo dovanojimosi idealo ir konkretaus gyvenimo. Iš akių neišleistini ir sunkumai, būdingi laipsniškam žmogiškųjų ir bendravimo dorybių plėtojimui. Norint įveikti šiuos sunkumus Dievo malone, esmingai svarbi ir absoliučiai būtina dvasinio vadovo ir nuodėmklausio pagalba. Vis dėlto kai kuriais atvejais šias žmogiškąsias ir bendravimo savybes ugdyti gali trukdyti kai kurios dar neužgydytos psichologinės žaizdos.

Tie, kurie šiandien prašosi būti priimami į seminariją, ištis daugiau ar mažiau atspindi įtampą, būdingą šiuo metu besirandančiai mąstysenai, paženklintai vartotojiškumo, šeimos ir socialinių santykių netvarumo, moralinio reliatyvizmo, klaidingų požiūrių į lytiškumą, laikinų pasirinkimų, sisteminio vertybių neigimo, pirmiausia per žiniasklaidą.

Tarp kandidatų gali pasitaikyti turinčių ypatingą – žmogiškąją, šeimyninę, profesinę, intelektinę ar emo-

cinę – patirtį, įvairiais būdais palikusią dar neužgijusių ir sutrikimus keliančių žaizdų, kurių realūs padariniai kandidatui nežinomi, dažnai jo priskiriami išorinėms priežastims, ir tai neleidžia jam su tomis žaizdomis tinkamai dorotis (20).

Akivaizdu, kad visa tai gali apriboti kandidato gebėjimą daryti pažangą ugdymo kelyje kunigystės link.

Si casus ferat (21) – t. y. išskirtiniais atvejais, keliančiais ypač didelių sunkumų, – pasitelkus psichologijos specialistus, kandidatui galima padėti įveikti psichologines žaizdas bei tvirčiau ir giliau persiimti Jėzaus, Gerojo Ganytojo, Bažnyčios Galvos ir Sužadėtinio, parodyta gyvensena, tiek priimant jį į seminariją, tiek ugdomojo proceso metu (22).

Norėdamas tinkamai įvertinti kandidato asmenybę, psichologijos specialistas gali naudotis interviu ir testais, kandidatą iš anksto aiškiai informavus ir jam laisvai su tuo sutikus (23).

Atsižvelgdami į dalyko ypatingą jautrumą, ugdytojai neturėtų taikyti specialiųjų psichologinių ar psichoterapeutinių technikų.

6. Būtų naudinga, jei rektorius ir kiti ugdytojai galėtų tikėtis psichologijos specialistų, kurie negali būti ugdytojų komandos dalis, bendradarbiavimo. Tokie specialistai turėtų išsiskirti ypatinga kompetencija pašaukimų srityje ir Dvasios išmintį sieti su profesiniu išmanymu.

Renkantis, į kokius specialistus kreiptis psichologinės konsultacijos, būtina, kiek įmanoma, laiduoti, kad toks įsikišimas kuo geriau atitiktų moralinį bei dvasinį ugdymą. Būtina vengti bet kokios žalingos painiavos ar priešpriešos. Reikia neužmiršti, kad specialistai, išsiskiriantys savo sveika žmogiškąja ir dvasine branda, turėtų vadovautis antropologija, aiškiai pritariančia krikščioniškajam požiūriui į žmogaus asmenį, lytiškumą, pašaukimą į kunigystę ir celibatą, idant atsižvelgtų į Bažnyčios požiūriu paremtą žmogaus, plėtojančio asmeninį santykį su Dievu, slėpinį.

Kur tokių specialistų nėra, reikia pasirūpinti jų parengimu (24).

Psichologijos mokslų teikiama pagalba įtrauktina į kandidato viso ugdymo kontekstą ir turi nekliudyti dvasinei globai, bet ypatingu būdu laiduoti nepamainomą jos vertę; tokia globa siekiama laikyti kandidatą nukreiptą į šventimais suteikiamos tarnybos tiesą, atitinkančią Bažnyčios požiūrį. Tikėjimo, maldos, Dievo žodžio apmąstymo, teologijos studijų ir bendruome-

nės gyvenimo aplinka, esmingai svarbi, kad dosnus atsakas į šį Dievo gautą pašaukimą galėtų bręsti, leis kandidatui deramai suvokti psichologijos paspirties reikšmę savo pašaukimo kelyje bei ją į šį kelią tinkamai įtraukti.

7. Visa, kas susiję su psichologijos specialistų pasitelkimu, įvairiose šalyse turėtų būti reguliuojama atitinkamų *Rationes institutionis sacerdotalis*, o pavienėse seminarijose – ordinarų ar kompetentingų vyresniųjų nuostatų, laikantis šio dokumento principų bei nuorodų.

a) Pradinis atpažinimas

8. Kai tik kandidatas prisistato, kad būtų priimtas į seminariją, ugdytojas turėtų rūpestingai pažinti jo asmenybę, nuostatas, polinkius, potencines galimybes ir galimas įvairias psichologines žaizdas, įvertinti pastarųjų pobūdį ir gylį.

Nevalia užmiršti kai kurių kandidatų galimos tendencijos sumenkinti ar apskritai neigti savo silpnybes: tokie kandidatai ugdytojams nutyli kai kuriuos rimtus savo sunkumus, nes baiminasi, jog bus nesuprasti ar nepriimti. Tad jų lūkesčiai dėl ateities vargu ar realistiniai. Kita vertus, pasitaiko kandidatų, linkusių pabrėžti savo sunkumus ir laikyti juos neįveikiamomis kliūtimis savo pašaukimo kelyje.

Laiku atpažinti galimas problemas, iškylančias pašaukimo kelyje, – kaip antai, perdėtą emocinę priklausomybę, neproporcingą agresyvumą, nepakankamą gebėjimą ištikimai laikytis įsipareigojimų ir palaikyti atvirumo, pasitikėjimo bei bendradarbiavimo su broliais ir vyresnybe paženklintus santykius, miglotą ir gerai dar neapibrėžtą lytinę tapatybę – labai naudinga ir pačiam asmeniui, ir pašaukimų institucijoms bei Bažnyčiai.

Pradinio atpažinimo metu psichologijos specialistų pagalba gali daugiausia prireikti diagnostiniu lygmeniu, įtarus turint psichinių sutrikimų. Paaiškėjus, jog kandidatui reikia gydymo, jis gydytinas prieš priimant jį į seminariją ar ugdymo namus.

Specialistų pagalba ugdytojams taip pat gali būti reikalinga nužymint kandidato savitus poreikius atitinkantį ugdymo kelią.

Mėginant nustatyti, ar kandidatas pajėgs ištikimai ir džiugiai gyventi celibato charizma, visiškai dovanodamas savo gyvenimą pagal Kristaus, Bažnyčios Galvos ir Ganytojo, paveikslą, neužmirština, jog nepakanka įsitikinti, kad jis pajėgus susilaikyti nuo genitalinės veiklos, bet būtina, vadovaujantis šios Kongregacijos

paskelbtomis nuorodomis (25), įvertinti ir jo lytinę orientaciją. Skaistumas dėl Karalystės yra daug daugiau negu tiesiog lytinių santykių nebuvimas.

Turint prieš akis minėtus tikslus, psichologinė konsultacija kai kada irgi gali būti naudinga.

b) Ugdymas

9. Kreiptis į psichologijos specialistus ugdymo laikotarpiu gali prireikti iškilus galimų krizių pagimdytam poreikiui, taip pat norint kandidatui padėti geriau išsiugdyti žmogiškąsias ir moralines vertybes, labiau pažinti save bei įveikti ar bent išklabinoti psichinį prieššinimąsi tam, kas siūloma ugdymu.

Geriau apvaldę ne tik savo silpnybes, bet ir žmogiškąsias bei dvasines galias (26), kandidatai gali laisvai dovanoti save Dievui, tinkamai tai suvokdami ir jausdami atsakomybę savo ir Bažnyčios atžvilgiu.

Nors, padedant psichologijai, krikščioniškojo pašaukimo antropologijai ir todėl malonei, tam tikrą krikščioniškąją bei su pašaukimu susijusią brandą ir galima pasiekti, vis dėlto nevalia nepastebėti, kad tokia branda niekada iki galo nepanaikina sunkumų ir įtampų, reikalaujančių vidinės drausmės, aukos dvasios, susitaikymo su nuovargiu ir kryžiumi (27), savęs patikėjimo nepamainomai malonės paspirčiai (28).

10. Tada, kai kandidatas, nepaisydamas savo įsipareigojimo ir psichologo ar psichoterapeuto pagalbos, ir toliau, net ir atsižvelgiant į žmogiškojo augimo laipsnišką pobūdį, neįstengia realistiškai grumtis su savo rimta nebranda (stipriomis emocinėmis priklausomybėmis, smarkiu laisvės santykių plotmėje stygiumi, perdėm nelanksčiu charakteriu, ištikimybės stoka, neaiškia lytine tapatybe, giliai išsisknijusiomis homoseksualinėmis tendencijomis ir t. t.), ugdymo kelias nutrauktinas.

Tas pat padarytina paaiškėjus, kad kandidatui sunku skaisčiai gyventi laikantis celibato, t. y. kai celibatas jam yra tokia sunki našta, kad griaua jo emocinę pusiausvyrą, gebėjimą palaikyti pusiausvyrus santykius su kitais.

IV. Kreipimasis į specialistus dėl įvertinimo ir pagarba kandidato privatumui

11. Bažnyčia turi atrinkti asmenis, jos nuomone, tinkamus pastoracinei tarnybai, todėl jai tenka teisė ir pareiga tikrinti, ar tie, kuriems ji suteikia šventąją tarnybą, turi reikiamų savybių (29).

Kanonų teisės kodekso kan. 1051 § 1 numatoma, jog, be šventimams suteikti reikalingų savybių ištyrimo, pateiktinas, be kita ko, kandidato fizinės ir psichinės sveikatos būklės įvertinimas (30).

Kan. 1052 nustatoma, kad vyskupas, idant galėtų suteikti kandidatui šventimus, turi būti morališkai tikras, kad jo tinkamumas įrodytas „pozityviais argumentais“ (§ 1) ir kad pagrįstos abejonės atveju jis šventimų suteikti neturi (§ 3).

Todėl Bažnyčia turi teisę tikrinti būsimų kunigų tinkamumą naudodamasi ir medicinos bei psichologijos mokslais. Vyskupas ar kompetentingas vyresnysis privalo ne tik tirti, ar kandidatas tinkamas, bet ir nustatyti, kad jis tinkamas. Kandidatas į kunigystę negali kelti savo asmeninių sąlygų, bet turi nuolankiai ir dėkingai pripažinti normas ir sąlygas, kurias, jausdamasi atsakinga, nurodo pati Bažnyčia (31). Todėl iškilus abejonėms, ar kandidatas tinkamas priimti į seminariją ar ugdymo namus, kartais tai bus galima nustatyti tik kandidato asmenybę įvertinus psichologiškai.

12. Ugdymo institucija turi teisę ir pareigą įgyti žinių, reikiamų protingai tikram sprendimui dėl kandidato tinkamumo priimti, tačiau tai neturėtų pažeisti nei kiekvieno asmens teisės į gerą vardą, nei teisės ginti savo privatumą, kaip nurodyta Kanonų teisės kodekso kan. 220. Tai reiškia, kad kandidato psichologinė konsultacija įmanoma tik jam iš anksto, aiškiai tai suvokus ir laisvai pritarus.

Ugdytojai telaiduoja pasitikėjimo kupiną aplinką, kad kandidatas galėtų atsiverti ir su įsitikinimu dalyvauti atpažinimo ir globos darbe, siūlydamasis nuoširdžiai bendradarbiauti (32). Kandidato prašoma nuoširdžiai ir pasitikint atsiverti savo ugdytojams. Tikrai nuoširdžiai leisdamas jiems save pažinti, jis gali sulaukti pagalbos tame dvasiniame kelyje, kuriuo žengti trokšta studamas į seminariją.

Įveikiant galimus nesusipratimus, svarbi, ir dažnai esmingai, bus studentus ir ugdytojus supanti atvirumo ir skaidrumo paženklinta ugdomoji aplinka, taip pat motyvai ir būdai, kuriais ugdytojai pasiūlys kandidatui psichologinę konsultaciją.

Vengtina išpūdžio, kad toks siūlymas esąs kandidato neišvengiamo atleidimo iš seminarijos ar ugdymo namų preliudas.

Kandidatas turėtų turėti galimybę pats laisvai kreiptis į specialistą, kuris būtų arba iš ugdytojų pasiūlytųjų, arba paties kandidato pasirinktas ir ugdytojų patvirtintas.

Kiek įmanoma, kandidatams garantuotinas laisvas pasirinkimas iš nurodytų reikalavimus atitinkančių specialistų būrio (33).

Jei kandidatas, pagrįstai reikalaujant ugdytojams, atsisakytų psichologinės konsultacijos, ugdytojai turėtų jokia būdu neprieivartauti jo valios ir išmintingai tęsti atpažinimo darbą vadovaudamiesi jau turimomis žiniomis ir prieš akis turėdami kan. 1052 § 1.

V. Santykis tarp atsakingųjų už ugdymą ir specialisto

a) Išorinio forumo atsakingieji

13. Vadovaujantis abipusio pasitikėjimo ir bendradarbiavimo ugdymo procese dvasia, kandidato gali būti paprašyta laisva valia parašyti sutikimą, kad psichologijos specialistai, saistomi konfidencialumo, galėtų perduoti konsultacijos rezultatus paties kandidato nurodytiems ugdytojams. Šie bet kurią šitaip gautą informaciją panaudos bendram kandidato asmenybės poveikslui apmesti ir tinkamoms išvadoms dėl kandidato tolesnio ugdymo kelio ar leidimo priimti šventimus padaryti.

Siekiant dabar bei ateityje apsaugoti kandidato privatumą ir gerą vardą, ypatingas dėmesys skirtinas tam, kad specialisto pareikštos profesinės nuomonės nebūtų prieinamos atsakingiesiems už ugdymą, tiksliai ir saistomai uždraudžiant naudotis jomis visur, išskyrus pašaukimo atpažinimą bei kandidato ugdymą.

b) Savitas dvasinio vadovavimo pobūdis

14. Dvasinio vadovo užduotis nelengva ir pašaukimo atpažinimo, ir sąžinės srityje.

Tvirtai laikydamasis to, kad dvasinio vadovavimo jokia būdu nevalia pakeisti psichologine analize ar pagalba ir kad dvasinis gyvenimas savaime skatina brandinti žmogiškąsias dorybes, jei nėra psichologinio pobūdžio kliūčių (34), dvasinis vadovas, kad pašalintų kitaip neišsklaidomas abejonės ir būtų įmanoma tikriau žengti atpažinimo bei dvasinės globos keliu, gali nuspręsti kandidatui pasiūlyti, niekada to nereikalaudamas, psichologinę konsultaciją (35).

Jei dvasinis vadovas psichologinės konsultacijos reikalautų, pageidautina, kad kandidatas, pats pranešęs apie konsultacijos rezultatus dvasiniam vadovui, panašiai informuotų išorinio forumo ugdytoją, ypač tada, kai tai padaryti jį bus paraginęs pats dvasinis vadovas.

Jei dvasinis vadovas manytų esant naudinga informaciją gauti tiesiai iš paties konsultanto, jis turėtų vadovautis tuo, kas nurodyta išorinio forumo ugdytojams skirtame 13 punkte.

Psichologinės konsultacijos rezultatai leis dvasiniam vadovui padaryti tinkamas išvadas dėl jo kompetencijoje esančio atpažinimo ir dėl patarimų kandidatui, įskaitant tai, ar jam derėtų tęsti ugdymo kelią.

c) *Specialisto pagalba kandidatui ir ugdytojams*

15. Specialistas – jei to iš jo prašoma – turėtų padėti kandidatui geriau pažinti save, savo potencines galimybes bei pažeidžiamybes. Jis taip pat turėtų palyginti deklaruojamus pašaukimo idealus su jo paties asmenybe, taip paskatindamas kandidatą asmeniškai, laisvai ir sąmoningai ištraukti į savo ugdymą. Specialistui tenka užduotis pateikti kandidatui tinkamų nuorodų dėl jo išgyvenamų sunkumų ir jų galimų padarinių jo gyvenimui bei būsimai kunigo tarnybai.

Po įvertinimo specialistas, atsižvelgdamas į ugdytojų pateiktas nuorodas, pateiks jiems – tik iš anksto laisva valia raštu sutikus kandidatui – savo nuomonę apie subjekto asmenybę ir problemas, kurias jis sprendžia arba kurių turėtų imtis.

Remdamasis savo įvertinimu ir kompetencija, jis taip pat turėtų nurodyti numatomas galimybes kandidato asmenybei augti, be to, prireikus pasiūlyti įvairiopa psichologinę paramą.

VI. Asmenys, atleisti iš seminarijų ar ugdymų namų arba patys laisva valia iš jų pasitraukę

16. Vėl priimti į seminarias ar ugdymo namus jau palikusius arba *a fortiori* atleistus iš jų asmenis, pirma nesusirinkus reikiamos informacijos iš jų atitinkamų vyskupų ar vyresniųjų, prieštarauja Bažnyčios normoms (36).

Ankstesniems ugdytojams tenka aiški pareiga suteikti tikslią informaciją naujiems ugdytojams.

Ypatingas dėmesys skirtinas aplinkybei, kad kandidatui dažnai palieka ugdymo įstaigą laisva valia, užbėgdami už akių priverstiniam atleidimui.

Į kitą seminariją ar ugdymo namus perkeliamas kandidatas privalo informuoti naujus ugdytojus apie bet kokias ankstesnes psichologines konsultacijas. Kreiptis į konsultavusį specialistą naujiems ugdytojams galima tik kandidatui laisva valia davus raštišką sutikimą.

Jei kandidatui po atleidimo iš seminarijos ar ugdymo namų buvo taikytas psichologinis gydymas ir jei manoma, kad jį galima priimti į seminariją, pirma kuo rūpestingiau patikrintina jo psichinė būklė, informacijos kreipiantis, kandidatui laisva valia parašius sutikimą, ir į jį gydžiusį specialistą.

Jei kandidatas po kreipimosi į psichologijos specialistą prašosi perkelti į kitą seminariją ir nenori sutikti, kad rezultatai taptų prieinami naujiems ugdytojams, primintina, jog kandidato tinkamumą būtina įrodyti pozityviais argumentais, kaip to reikalaujama minėtame kan. 1052, bei išsklaidyti visas protingas abejones.

Pabaiga

17. Tegu visi įvairiomis pareigomis išitraukę į ugdymą nuoširdžiai ir gerbdami kiekvieno savitas kompetencijas bendradarbiauja, idant kandidatų pašaukimai būtų atpažįstami ir puoselėjami taip, kad į kunigystę būtų „vedami tik atitinkamai parengti pašauktieji, gebantys sąmoningai ir laisvai susisieti visa savo esybe su Jėzumi Kristumi, kuris kviečia susijungti su juo ir dalyvauti jo išganomojoje misijoje“ (37).

Per audienciją, pasirašiusiajam kardinolui prefektui suteiktą 2008 m. birželio 13 d., popiežius Benediktas XVI šį dokumentą patvirtino ir leido paskelbti.

*Roma, 2008 m. birželio 28 d.,
Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus iškilmė*

Kardinolas Zenon Grocholewski
Prefektas

Arkivyskupas Jean-Louis Brugues
Sekretorius

Pastabos

(1) JONAS PAULIUS II. Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis* (1992 03 25), 35b–c: AAS 84 (1992), 714.

(2) Ten pat, 35c: AAS 84 (1992), 715.

(3) Ten pat, 65d: AAS 84 (1992), 771.

(4) Ten pat, 35e: AAS 84 (1992), 715.

(5) Plg. ten pat, 66–67: AAS 84 (1992), 772–775.

(6) Šios sąlygos išsamiai aprašytos *Pastores dabo vobis*, 43–44: AAS 84 (1992), 731–736; plg. KTK, kan. 1029 ir 1041, 1.

(7) Turint galvoje, kad „kiekvieno kunigo dvasinis ugdymas yra šerdis, vienijanti ir gaivinanti kunigo būtį ir veiklą“: *Pastores dabo vobis*, 45c: AAS 84 (1992), 737.

- (8) *Pastores dabo vobis*, 43: AAS 84 (1992), 731–733.
- (9) Plg. ten pat; taip pat plg. VATIKANO II SUSIRINKIMAS. Dekretas dėl kunigų ugdymo *Optatam totius* (1965 10 28), 11: AAS 58 (1966), 720–721; Dekretas dėl kunigų tarnybos ir gyvenimo *Presbyterorum ordinis* (1965 12 07), 3: AAS 58 (1966), 993–995; KATALIKIŠKOJO AUKLĖJIMO KONGREGACIJA. *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis* (1985 03 19), 51.
- (10) Plg. *Pastores dabo vobis*, 17: AAS 84 (1992), 682–684.
- (11) Paulius VI savo enciklikoje *Sacerdotalis caelibatus* aiškiai aptaria šį kandidatui į kunigystę būtiną gebėjimą: 66–63: AAS 59 (1967), 682–683. 64 skyrelyje jis užbaigia: „Celibato besilaikančio kunigo gyvenimas, visiškai ir subtiliai įtraukiantis asmens vidų ir išorę, negalimas fizinės, psichinės ir moralinės pusiausvyros stokojantiems asmenims, ir nereikia manyti, jog prigimties trūkumus kompensuos malonė.“ Taip pat plg. *Pastores dabo vobis*, 44: AAS 84 (1992), 733–736.
- (12) Vystymosi procese itin svarbi emocinė branda; tai sritis, kuriai šiandien labiau negu kada nors anksčiau skirtinas ypatingas dėmesys. „Emociškai bręstama, kai mūsų širdis laikosi Dievo. Kristui reikia brandžių, vyriškų, autentišką dvasinę tėvystę puoselėti gebančių kunigų. Kad tokie būtų, kunigai turi būti sąžiningi sau, atviri savo dvasiniam vadovui ir pasitikintys Dievo gailestingumu“ (BENEDIKTAS XVI. Kreipimasis į kunigus ir vienuolius Varšuvos katedroje 2006 m. gegužės 26 d.: *L'Osservatore Romano*, 2006 05 26–27, p. 7). Plg. POPIEŽIŠKOJI BAŽNYTINIŲ PAŠAUKIMŲ DRAUGIJA. Nauji pašaukimai naujajai Europai. 1997 m. gegužės 5–10 d. Romoje vykusio kongreso dėl pašaukimų į kunigystę bei pašvęstąjį gyvenimą Europoje baigiamasis dokumentas, paskelbtas Katalikiškojo auklėjimo kongregacijos, Rytų Bažnyčių kongregacijos ir Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo bendrijų kongregacijos (1998 01 06), 37.
- (13) Plg. *Pastores dabo vobis*, 45a: AAS 84 (1992), 736.
- (14) Plg. KATALIKIŠKOJO AUKLĖJIMO KONGREGACIJA. Kunigų seminarijos ugdytojų rengimas (1993 11 04), 36 ir 57–59; ypač plg. *Optatam totius*, 5: AAS 58 (1966), 716–717.
- (15) *Pastores dabo vobis*, 16c: AAS 84 (1992), 682.
- (16) ŠVENTOJI KATALIKIŠKOJO AUKLĖJIMO KONGREGACIJA. Kunigiškojo celibato ugdymo vadovas (1974 04 11), 38.
- (17) Plg. *Pastores dabo vobis*, 66c: AAS 84 (1992), 773; Kunigų seminarijos ugdytojų rengimas, 57–59.
- (18) Plg. *Optatam totius*, 11: AAS 58 (1966), 720–721.
- (19) Plg. VATIKANO II SUSIRINKIMAS. Pastoracinė konstitucija apie Bažnyčią šiuolaikiniame pasaulyje *Gaudium et spes* (1965 12 07), 10: AAS 58 (1966), 1032–1033.
- (20) Norint geriau suprasti šiuos tvirtinimus, pravartu atkreipti dėmesį į šiuos popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius: „Todėl žmonės nešiojasi amžinojo gyvenimo sėklą ir pašaukimą persiimti transcendentinėmis vertybėmis. Tačiau jie lieka vidujai pažeidžiami ir dramatiškai išstatyti grėsmei nepateisinti savo pašaukimo dėl priešinimosi ir sunkumų, kurių pasitaiko jų žemiškojoje egzistencijoje, tai vyksta tiek sąmonėje, apimančioje moralinę atsakomybę, tiek pasąmonėje, ir sykiu tai būdinga ir įprastiniam psichiniam gyvenimui, ir gyvenimui, ženklinamam nedidelės ir vidutinės psichopatologijos, iš esmės neapribojančios asmens laisvės siekti atsakingai pasirinkamų transcendentinių idealų“ (Kreipimasis į *Rota Romana* [1988 01 25]: AAS 80 [1988], 1181).
- (21) Plg. *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, 39; VYSKUPŲ KONGREGACIJA. Vyskupų pastoracinės tarnybos vadovas *Apostolorum successores* (2004 02 22), 88.
- (22) Plg. *Pastores dabo vobis*, 29d: AAS 84 (1992), 704.
- (23) Plg. ŠVENTOJI VIENUOLIŲ IR PASAULIEČIŲ INSTITUTŲ KONGREGACIJA. Instrukcija dėl rengimo vienuoliškajam gyvenimui atnaujinimo (1969 01 06), 11 § III: AAS 61 (1969), 113.
- (24) Plg. Jonas Paulius II: „Todėl būtų pravartu pasirūpinti rengimu psichologijos žinovų, kurie, būdami išsimokslinę, kartu gerai išmanytų krikščioniškąjį požiūrį į gyvenimą bei pašaukimą į kunigystę, idant veiksmingai prisidėtų prie žmogiškojo ir antgamtinio matmens integracijos“ (Kreipimasis į Katalikiškojo auklėjimo kongregacijos visuotinio susirinkimo narius [2002 02 04]: AAS 94 [2002]. 465).
- (25) Plg. KATALIKIŠKOJO AUKLĖJIMO KONGREGACIJA. Instrukcija dėl pašaukimo atpažinimo kriterijų homoseksualiųjų tendencijų turinčių asmenų atžvilgiu, sprendžiant dėl jų priėmimo į seminarijas bei šventimų jiems suteikimo (2005 11 04): AAS 97 (2005), 1007–1013.
- (26) Plg. Kunigiškojo celibato ugdymo vadovas, 38.
- (27) Plg. *Pastores dabo vobis*, 48d: AAS 84 (1992), 744.
- (28) Plg. 2 Kor 12, 7–10.
- (29) Plg. KTK, kan. 1025, 1051 ir 1052; DIEVIŠKOJO KULTO IR SAKRAMENTINĖS DRAUSMĖS KONGREGACIJA. Aplinkraštis vyskupijų vyskupams ir kitiems kanoninių galių leisti teikti šventimus turintiems ordinarams dėl kandidatų į šventimus tinkamumo tyrimų (1997 11 10): *Notitiae* 33 (1997), 507–518.
- (30) Plg. KTK, kan. 1029, 1031 § 1 ir 1041, 1; *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, 39.
- (31) Plg. *Pastores dabo vobis*, 35g: AAS 84 (1992), 715.
- (32) Ten pat, 69b: AAS 84 (1992), 778.
- (33) Plg. šio dokumento 6 punktą.
- (34) Plg. 20 pastabą.
- (35) Plg. *Pastores dabo vobis*, 40c: AAS 84 (1992), 725.
- (36) Plg. KTK, kan. 241 § 3; KATALIKIŠKOJO AUKLĖJIMO KONGREGACIJA. Instrukcija vyskupų konferencijoms dėl kandidatų iš kitų seminarijų ar vienuoliškųjų šeimų priėmimo į seminariją (1996 03 08).
- (37) *Pastores dabo vobis*, 42c: AAS 84 (1992), 730.

Lietuvos vyskupų advento laiškas

2008 m. lapkričio 30 d.
Advento pirmasis sekmadienis

Mieli kunigai, vienuoliai, vienuolės, brangūs tikintieji!

Advento malonės metas

Kasmet naujai išgyvenama adventinio laiko kelionė mus visus dar kartą pakviečia apmąstyti Įsikūnijimo slėpinį, glaustis prie išganymo versmės ištakų – Nazareto Apreiškimo grotos ir Betliejaus Prakartėlės, kurioje Amžinasis Žodis tapo Žmogumi. Dievo Šviesa tapo mūsų gyvenimo šviesa, Dievo Žodis apsiliko mūsų žmogiškumu ir tapo vienu iš mūsų. Tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų; mes regėjome jo šlovę – šlovę Tėvo viengimio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos (Jn 1, 14).

Dažnas savęs paklausiamo, kuo bus ypatingas šis laikas? Su kokia nuotaika pasitiksime gimusį Kūdikelį? Galbūt vėl laiką pasiglemš galvos skausmas dėl šventinių pirkinių; vidinę rimtį drums triukšmingos televizinės pramogos. Deja, ne vienas praranda galimybę patirti tikrąjį Kalėdų grožį, vidinio pasaulio džiaugsmą ir sąžinės ramybę.

Šiomis dienomis visas pasaulis paliestas ekonominių grėsmių. Šventojo Tėvo žodžiais, tai aiškiausias ženklas, kad „siekiantieji karjeros sėkmės ir turtų stotasi pilis ant smėlio“, kad pažeista ne tik akcijų, bet pirmiausia – vertybių sistema. Kaip atsispirti tuštybės mugei, kaip prasmingai keliauti Kalėdų nakties linkui? Kokia vertingiausia kalėdinė dovana sau ir šalia esančiam? Benediktas XVI priminė, kad laikantys realybe vien daiktus, kuriuos galima pačiuo pinėti, patys save apgaudinėja; žmonės turi suvokti: gyvenime svarbiau remtis ir pasitikėti ne pinigais, o Dievo Žodžiu.

Paulius – Dievo Žodžio skelbėjas

Šventasis Tėvas šiuos metus paskelbė Tautų Apaštalo šv. Pauliaus metais ir paragino skaityti Šventąjį Raštą. Tikrąją Kalėdų prasmę patirsime atsigręžę į Dievo Žodį, kuriame slypi visa tiesa, išganymo malonė ir mūsų amžinasis gyvenimas. Reikia Žodį pažinti, Jį skelbti, liudyti ir Juo gyventi.

Apaštalas Paulius mums yra puikiausias pavyzdys, kaip veikia Dievo Žodis, ką reiškia dėl jo kentėti ir kokia malonė Dievo Žodį dovanoti. Asmeniškai susitikęs su Gyvuju Įsikūnijusio Dievo Žodžiu – Jėzumi Kristumi, jis atsivėrė esminiam pokyčiui. Prisikėlusio Velykų Avinėlio prakalbintas, Paulius ryžtingai apsisprendė skelbti Dievo Žodį, nešti jį viso pasaulio žmonėms. Apaštalas kentėjo pajuokas, rimbo kirčius, bet negalėjo gyventi kitaip. Dievo Žodis visiškai pakeičia žmogų, pakviesdamas jį ištikimai eiti Kristaus keliu.

Dievo Žodis – krikščionio tapatumo laidas

Raginame per šį Adventą atsigręžti į Dievo Žodį. Tegul kiekvienas namus aplanko Apreišktoji knyga. Tegul ji tampa prasmingiausia kalėdine dovana mūsų draugams, bičiuliams, pažįstamiems, bendradarbiams. Su Naujuoju Testamentu aplankykite mokyklų bibliotekas, vaikų ir senelių namus, vienišus žmones, perženkite ligoninių slenksčius; gydančia Dievo Žodžio galia palytėkite kalėdimų kameras. Iš Šventojo Rašto amžių tėkmėje perimtos vertybės, nors kartais jų net nepastebime, yra ne tik mūsų kultūros, bet ir kasdienio gyvenimo neatsiejama dalis.

Evangelijos žinia tūkstantmečiui Lietuvai

Prieš tūkstantmetį Dievo Žodis palietė ir mūsų kraštą. Tuo laiku, kai kronikose pirmą kartą užrašytas Lietuvos vardas, mūsų Tėvynė pradėjo ilgą ir vingiuotą kelią į krikščioniškąją Europą. Linksmų renginių šurmulyje nepamirškime, kad to kelio pradžia – pirmojo prie Lietuvos sienų prisiartinusio misionieriaus šv. Brunono auka. Evangelijos skleidėjas vyskupas Brunonas, leidęs į kelionę pas Gerosios Naujienos dar nepažinusius mūsų protėvius, pratęsė šv. Pauliaus misiją. Siekdami įprasinti Lietuvos vardo sukaktį, ateinančius metus skelbiame Jubiliejinius Evangelijos žinios tūkstantmečiui Lietuvai metais. Minėkime juos švęsdami parapijų atlaidus, surenkime didesnes iškilmes katedrose ir svarbiausiose šventovėse.

Suteikime tikros prasmės tūkstantmečiui sukakčiai rūpestingai priimdami ir uoliai skelbdami Dievo Žodį. Tegul Jis mus sustiprina ir įkvepia laikytis savo tikėjimo ir regimai jį liudyti. Tegul Dievo Žodis ir Lietuvoje išlietas kankinių kraujas įkvepia mus naujam evangelizacijos žygiui, kad Evangelijos šviesa pasiektų kiekvieną šeimą, kiekvieną tiesos bei gėrio ieškančią širdį.

Lietuvos vyskupai

Paskyrimas Vilkaviškio vyskupijoje

Kun. **Piotr Wojtonis MIC**, prašant Lietuvos kunigų marijonų provincijos vyresniajam, paskirtas Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo parapijos vikaru.

-Vk-

Pašventinta Lurdo grotą

Lapkričio 9 d., sekmadienį, Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ iškilmingai pašventino Lurdo grotą Nemakščių parapijoje. Tai jau 28-asis Lurdas Telšių vyskupijoje.

Vyskupas sutiktas prie miestelio ženklų ir aidint Lietuvos kariuomenės karinio jūrų laivyno orkestro maršams su procesija atlydėtas į Nemakščių Švč. Trejybės bažnyčią. Čia ganytojas aukojo šv. Mišias, per pamokslą priminė Lurdo istoriją, taip pat kitą 150-ąjį jubiliejų, kai Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius pakilo prieš carinės valdžios politiką, skatinusią girtuoklystę. Vysk. J. Boruta SJ paragino parapijiečius kovoti su šia yda, nešančia įvairias nelaimes, dvasinį ir materialinį skurdą.

Po to vyskupas pašventino kun. Stasio Šlepavičiaus iniciatyva ir talkinant geradariams parapijiečiams pastatytą buvusios medinės bažnyčios vietoje Lurdo grotą. Ji pradėta statyti šiemet prieš pat Žolinę. Įspūdingam ir bene gražiausiam tokiam statiniui visoje Žemaitijoje prirėkė 272 tonų žvyro, 39 didžiulių sunkvežimio priekabų akmenų, kitų medžiagų.

Klebonas S. Šlepavičius džiaugėsi parapijiečių sutelktumu, dėkodamas gausiam jų būriui už paramą. Visų geradarių pavardės iškaltos akmeninės knygos puslapiuose, daugelis labiausiai prie Lurdo grotos statybos prisidėjusių parapijiečių iš ganytojo rankų gavo po liturginį maldyną su kunigo S. Šlepavičiaus palinkėjimais. Kadangi nemakščių Lurdo Švč. Mergelės Marija nuo šiol saugos ir pro šalį miestelį autostrada Vilnius–Klaipėda važiuojančios žmonės (tai įrašyta dedikacijoje), susisiekimo ministras Algirdas Butkevičius kleboną S. Šlepavičių apdovanojo padėkos raštu. Gerų žodžių savo klebonui negailėjo ir parapijiečiai, nes jis

Aušros Vartų Gailestingumo Motinos Globos atlidai

Lapkričio 9–16 d. Vilniaus Šv. Teresės bažnyčioje ir Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje vyko Globos atlidai. Šių metų atlidų tema – „Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo“ (Mt 5, 7). Pasirinktoji tema atliduose buvo plėtojama dviem kryptimis: per maldą bei pamokslų tematiką ir dėmesį gailestingumo darbams.

Visomis atlidų dienomis maldininkai buvo kviečiami aplankyti Gailestingumo kelią, t. y. žymiausias Vilniaus karitatyvinės veiklos įstaigas: Caritas centrą, kur vykdoma pabėgėlių globos programa, Motinos ir vaiko globos namus, Nakvynės namus, labdaros valgyklą „Betanija“, Amatų mokymo centrą, Pal. J. Matulaičio socialinį centrą, Vilniaus Visų Šventųjų parapijos vaikų laikinosios globos namus. Taip žmonės galėjo susipažinti su gailestingumo darbais, atliekamais Vilniaus arkivyskupijoje. Atlidų dalyviai, be dalyvavimo pamaldose, buvo akinami padaryti kokį gerą darbą: lankyti ligonius, vienišus, kalinius, priimti piligrimus, remti katalikiškąją žiniasklaidą ir pan. Vilniaus arkivyskupijos Caritas kvietimu atlidų dienomis didžiausios Vilniaus miesto parapijos Vilniaus arkivyskupijos Sielovados centro *Domus Maria* hole rengė Solidarumo kavinę. Joje maldininkams buvo galima ne tik išgerti arbatos, pasivaikšinti įvairių parapijų jaunimo grupelių, Caritas moterų gamintais gardumynais, bet ir paaukoti už vaišes įvairioms karitatyvinėms iniciatyvoms, susipažinti su vykdomomis veiklomis ir prie jų prisidėti, pabendrauti su veikliais parapijų žmonėmis.

Kiekvieną atlidų dieną Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje buvo kalbama novena Dievo Motinai. Prieš iškilmingai švenčiamas 11 val. šv. Mišias Šv. Teresės bažnyčioje melstasi šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės malda už kunigus. O po šv. Mišių celebrantai drauge su tikinčiais meldėsi Švč. Mergelės Marijos litanija. Kriptoje po Šv. Teresės bažnyčia kiekvieną atlidų vakarą adoruotas Švč. Sakramentas. Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje atlidų dienomis nuo 18 iki 19 val. rengtos pamaldos Švč. Mergelės Marijos garbei. Įvairios bendruomenės meldėsi rožinio malda, giedojo giesmes, skaitė mąstymus, ištraukas iš Šventojo Rašto.

Atlidai prasidėjo lapkričio 8 d. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje prie atviro lango. Joms vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras bei generalinis vikaras vyskupas Juozas Tunaitis. Ganytojas pabrėžė Švč. Mergelės Marijos tikėjimą, jos ištikimybę Dievui ir troškimą rūpintis visais žmonėmis, užtarti juos pas Dievą. Šv. Mišiose giedojo Šv. Teresės parapijos choras. Tą dieną Šv. Teresės bažnyčioje taip pat meldėsi Vilniaus ligoninių kapelionai, gydymo įstaigų darbuotojai, tie, kuriems rūpi ligonių slaugymas. Šv. Mišioms vadovavo Vilniaus universiteto Onkologijos instituto kapelionas kun. Sigitas Grigas. Jis pabrėžė, kad per Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos užtarimą daugybė ligonių sulaukė paguodos, užtarmos, stiprybės. Giedojo Vilniaus Šv. Juozapo (Pilaitės) parapijos choras.

Lapkričio 9 d. šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčioje aukojo Lietuvos Vyskupų Konferencijos generalinio sekretoriaus pavaduotojas kun. Ričardas Doveika, apie Dievo gailestingumą kalbėjęs kaip apie meilės versmę visiems žmonėms. Šv. Mišiose giedojo „Ažuoliuko“ choras. Dienos globėju paskelbtas šv. Kazimieras, puoselėjęs ypatingą pamaldumą Švč. Mergelės Marijai. Vakare šv. Mišias aukojo Vilniaus Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčios klebonas mons. Edvardas Rydzikas. Giedojo šios parapijos choras.

Lapkričio 10 d. šv. Mišias Šv. Teresės bažnyčioje aukojo Varėnos dekanato dekanas kun. Valentinas Virvičius. Homilijoje jis kalbėjo apie Dievo gailingumą teikiamą naujo gyvenimo tikrovę. Mišiose giedojo Varėnos kultūros centro mišrus choras „Varpilė“. Vakare šv. Mišioms vadovavo Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. Žydrūnas Vabuolas. Per pamokslą jis pabrėžė, jog Dievo gailingumas yra reiklus, nes daug atleidęs Viešpats kviečia stengtis nenupulti į nuodėmes, keisti savo gyvenimą. Dievo teikiamą gailingumą kunigas apibūdino kaip kantrų, daugybę kartų pasikartojantį meilės ženklą ir kvietė mus mokytis iš Dievo atleisti kitiems. Šv. Mišiose giedojo Lietuvos Mokslų Akademijos choras. Maldininkai šią atleidų dieną turėjo galimybę susipažinti su protinę negalią turinčių asmenų, jų šeimų bei draugų bendruomenėmis „Tikėjimas ir Šviesa“ bei „Arka“, veikiančiomis Lietuvoje. Šias bendruomenes iš pradžių Prancūzijoje, o vėliau ir kitose pasaulio šalyse įkūrė neįgaliesiems savo gyvenimą pašventęs Jeanas Vanier. Šis žmogus daugybei šeimų, neįgaliesiems gražino viltį, todėl Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos Gailingumo Motinos atlaiduose pasirinktas kaip gailingų darbų tarnystei įkvepiantis pavyzdys.

Lapkričio 11 d. globėju pasirinktas pal. Jurgis Matulaitis. Dienos šv. Mišioms Šv. Teresės bažnyčioje vadovavo Lietuvos Respublikos kariuomenės ordinaras ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Pamokslą pasakė kun. Vaclovas Aliulis MIC. Kunigas kalbėjo, kad gailingumas šaukiamės, kai iškyla kokia bėda, sunkumas ar negerovė. Gailingumas gali būti suvokiamas dar plačiau – kaip gerumas, kuris turi reikštis visada. Gerumas yra visų žmonių pageidaujama dorybė, puiki šventumo apraiška. Jis prasideda nuo pagarbos vienas kitam, mokymosi kitus suprasti, paguosti ir įvertinti. Tai tikrasis gerumas, kurio reikia būnant šalia kiekvieno žmogaus. Šv. Mišiose giedojo Vilniaus arkikatedros bazilikos liaudies giesmių choras. Tą dieną atlaidų dalyviai galėjo pasiklausti Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų liudijimo apie pal. Jurgio Matulaičio gailingumo darbus ir daugiau sužinoti apie pačią vienuoliją bei šios bendruomenės vykdomą veiklą Kryžiaus namuose vargšų, priklausomybių turinčių bei senų žmonių labui.

Lapkričio 12 d. – Kunigų ir klierikų diena, jos globėja pasirinkta pal. Motina Teresė. Iškilmingoms šv. Mišioms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Per pamokslą kardinolas kalbėjo, kad gailingumo darbai yra Bažnyčios misijos dalis. Kristus paliko gailingumo pavyzdį visiems savo sekėjams, todėl visi krikščionys kviečiami elgtis pagal jo pavyzdį. Gailingąjį samariečio tarnystę, kiekvieno krikščionio gyvenimo užduotis, yra parodyti širdį, padovanoti dalį savo laiko ligoniams, silpniesiems. Kunigas neatliks visų gailingumo darbų, bet drauge su parapijos bendruomene per artimo meilės tarnystę prie Kristaus gali patraukti daugybę žmonių. Krikščioniška meilė tebūna išradinga, pastabi, veikianti pagal poreikius. Kiekvienas amžinybės akivaizdoje bus teisiamas pagal savo nuveiktus darbus. Šv. Mišiose giedojo vyrų choras „Varpas“. Vakare Šv. Teresės bažnyčioje Lietuvos seminarijų vadovai, dėstytojai, dvasios tėvai bei klierikai dalyvavo šv. Mišiose. Joms vadovavo Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. Žydrūnas Vabuolas. Šv. Mišiose giedojo Šv. Juozapo kunigų seminarijos klierikų choras. Po iškilmingų šv. Mišių keli klierikai iš skirtingų seminarijų visiems žmonėms papasakojo apie savo ugdymo instituciją, kurioje rengiasi kunigo tarnystei.

Lapkričio 13 d. dienos globėjas buvo šv. Vincentas Paulietis, rūpestingai globojęs vargšus, steigęs ligonines ir prieglaudas. 11 val. šv. Mišių šventi-

buvo ne tik statybos iniciatorius, autorius, bet ir darbų vadovas, ir paprastas darbininkas.

Vėliau parapijiečiai ir svečiai buvo pakviesti į agapę parapijos salėje. Ten koncertavo karinio jūrų laivyno orkestras, nemakštiškių vyrų ansamblis, vadovaujamas Zenono Burbos. Klebonas tikisi, kad ne vienas važiuojantis autotrada Vilnius–Klaipėda (ateityje turėtų atsirasti specialus ženklas – nuoroda) užsuks aplankyti įspūdingą nemakštiškių statinį – Lurdo grota. -ad-

Pašventinti parapijos namai

Lapkričio 9 d. po vidurdienio šv. Mišių pašventinti nauji Kauno arkikatedros parapijos namai (Vilniaus g. 1/Valančiaus g. 4). Pašventinimo apeigoms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Jose dalyvavo Kauno I dekanato dekanas mons. Vytautas Grigaravičius, arkikatedros administratorius kun. Evaldas Vitulskis, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, Šv. Antano Paduviečio parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškėlis, arkikatedroje reziduojantys kunigai, parapijos namų architektai bei statytojai, parapijos bendruomenės nariai ir kiti svečiai.

Šia proga žodį taręs arkiv. S. Tamkevičius pasidžiaugė, jog parapija dabar turės namus, kuriems įkurti prireikė ir lėšų (namai pastatyti arkivyskupijos lėšomis), ir daug žmonių darbo. Naujajame pastate, įrengtame senojo, ūkinėms reikmėms tarnavusio vietoje, dabar galės burtis parapijos bendruomenė, būti vykdoma katechizacija ir kita pastoracinė veikla. Naujieji namai, į kuriuos patenkama iš arkikatedros šventoriaus, pavadinti Šv. Petro ir Pauliaus parapijos namais.

Susirinkusieji plojimais padėjo pastatą projektavusiems architektams – ceremonijoje dalyvavusiems UAB Kultūros paveldo tyrinėjimų ir projektavimo centras direktorei Reginai Žukauskienei, ypatingos paskirties statinių architektui Zigmui Bagdonui ir kitiems šio sumanymo vykdytojams. Pasak R. Žukauskienės,

specialistams teko nelengva užduotis darniai įkomponuoti rekonstruotą ir pritaikytą šiuolaikinėms reikmėms pastatą Kauno miesto širdyje – senamiestyje ir didingo architektūrinio statinio – arkikatedros kaimynystėje. Architektė palinkėjo, kad naujuosiuose parapijos namuose vyktų pilnakraujis gyvenimas ir visada skambėtų žmonių balsai. Vėliau visi turėjo galimybę apžiūrėti parapijos namų vidų, pasigrožėti iš terasos atsiveriančiais senamiesčio vaizdais.

-kasp-

Katalikių moterų organizacijos Šiauliuose jubiliejus

Lapkričio 8 d. paminėtas Katalikių moterų organizacijos įsikūrimo šiame mieste aštuoniasdešimties metų jubiliejus. Iškilmės prasidėjo Šiaulių katedroje šv. Mišiomis, kurias aukojo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, monsinjoras Juozapas Antanavičius, svečiai karmelitai iš Olandijos Thjeu Timmermansas ir Johanas Hetinga. Ganytojas išsakė daug gražių, šiltų žodžių apie Šiaulių katalikių moterų šv. Elzbietos draugiją. „Jūsų veikla tebūna padėka Dievui“, – sakė vyskupas.

Po šv. Mišių, nešdami priekyje vyskupo pašventintą restauruotą šv. Elzbietos vėliavą, iškilmių dalyviai įžengė į Šiaulių miesto savivaldybės salę. Vilijos Venckuvienės vadovaujamas Šiaulių katalikių moterų šv. Elzbietos ansamblis, giedojęs šv. Mišių metu, minėjimą pradėjo giesme bei Lietuvos Respublikos himnu. Renginį vedė, poezijos posmus, prelado Mykolo Krupavičiaus kalbą, pasakytą JAV švenčiant Lietuvos katalikių moterų draugijos keturiasdešimtmetį, skaitė, svečius pristatė aktorė Olita Dautartaitė.

Vyskupas Eugenijus Bartulis įteikė apaštališkąjį popiežiaus palaiminimą Šiaulių katalikių moterų draugijos pirmininkei Janinai Klungevičienei. Pirmininkę sveikino tiek šiaulietės, tiek katalikių moterų draugijų atstovės iš Pakruojo, Pasvalio, Radviliškio, artrito draugija „Artis“. J. Klungevičienei taip pat buvo įteikti Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo kultūros ko-

mui vadovavo Kauno arkivyskupo augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas. Pamokslą sakęs Vilkaviškio Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo katedros klebonas prel. kan. Vytautas Gustaitis pabrėžė, kad Marijos šventovėse per Dievo Motinos rūpestingumą atrandame kelią į Dievą. Šv. Mišiose giedojo Vilniaus Šv. Rapolo parapijos choras. Po pietų buvo surengtos Susitaikymo pamaldos vaikams su specialiai jiems pritaikyta liturgija. Šv. Mišias vaikams tą dieną aukojo Vilniaus Šv. Kryžiaus Atradimo (Kalvarijų) parapijos klebonas kun. Virginijus Česnulevičius. Giedojo Šv. Teresės parapijos vaikų choras. Vakare vyko jaunimui skirta programa. Vilniaus arkivyskupijos sielovados centro *Domus Maria* didžiojoje salėje kun. Gediminas Numgaudis OFM vedė dinamišką evangelizacinę programą. Jis liudijo, kaip Dievas pamilo žmogų ir nepaliauja savo meilę rodęs ir mūsų laikais, bet piktasis irgi nesnaudžia ir įvairiomis priemonėmis žemina žmogaus orumą. Bene labiausiai šiais laikais žmones žemina alkoholio vartojimas. Taip degraduodami žmonės pažemina ne tik save, artimuosius, bet ir patį Dievą, kuris sukūrė žmogų kilniam tikslui, tikrai meilei ir tarnystei kitiems. Po įtaigios evangelizacinės programos Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis Šv. Teresės bažnyčioje vadovavo Eucharistijai. Ganytojas drąsino jaunos žmones eiti tikėjimo keliu, atsiliepti Jėzui, kuris parodė tokią didelę meilę žmonėms. Pasak ganytojo, Dievas drąsina ir lydi mus Šventajame Rašte, savo žodyje. Dievo žodis – tai balsas, palydintis mūsų žingsnius, veidas, atskleidžiantis Dievą, namai, padedantys jaustis saugiai ir jaukiai Viešpaties artumoje, kelias, kuriuo visi keliaujame į amžinybę. Tai geriausiai suprato Marija, skubėjusi vykdyti Dievo žodį ir mums jį dovanojanti. Marija drauge su Jėzumi drąsina mus atsiliepti Dievui ir tarnauti žmonėms. Po šv. Mišių Sielovados centro *Domus Maria* didžiojoje salėje Šv. Damijono maldos grupė jaunimui parodė spektaklį „Šv. Serafimo gyvenimas“. Tai istorija apie atsiskyrėlio gyvenimą, prie tikėjimo versmių patraukusį daugybę žmonių.

Lapkričio 14 d. globėju pasirinktas šv. Jonas Bosko, jaunimo palydėtojas, jautriai, lankščiai įgyvendinęs prevencinę sistemą jaunų žmonių auklėjimo srityje. 11 val. šv. Mišias aukojo kun. dek. Vidas Smagurauskas, giedojo Švenčionių parapijos choras. Vakare Eucharistijos šventimui vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Šv. Mišiose buvo meldžiamasi už šeimas, nes pirmiausia šios mažos bendruomenės žmogų išmoko būti gailestingą, atlaidų, dėmesingą, padeda rūpintis ne tik savo gyvenimu, bet ir kitais. Susirinkusioms šeimoms kardinolas sakė, jog gailestingoji Dievo Motina mums visiems parodė pavyzdį, kaip galime padėti kitiems. Marija, vos sulaukusi žinios apie Dievo išikūnijimą, skubėjo pas giminaitę Elzbietą padėti, dalytis gerumu, jautrumu. Šeimos pašauktos dalytis Dievo teikiamu gailestingumu ir paguoda, kad išliktų stipriomis bendruomenėmis. Po šv. Mišių Sielovados centro *Domus Maria* didžiojoje salėje surengta smagi vakaronė į atlaidus susirinkusioms šeimoms.

Lapkričio 15 d. daug kalbėta apie pasiaukojimą kaip akivaizdų gailestingumo ženklą. Dienos globėju pasirinktas neseniai į altoriaus garbę iškeltas pal. Mykolas Sopočka, šv. Faustinos nuodėmklausys, savo gyvenimą pašventęs Dievo gailestingumo kulto plėtimui. 11 val. šv. Mišioms vadovavo kan. Rimantas Gudlinkis, giedojo Žemaičių Kalvarijos parapijos choras. Po šv. Mišių savo bendruomenės veiklą pristatė Dievo Gailestingumo broliai. Vakare šv. Mišias aukojo Lietuvos Vyskupų Konferencijos generalinis sekretorius ir Ateitininkų federacijos dvasios tėvas mons. Gintaras Grušas. Sakydamas pamokslą, monsinjoras priminė per Globos atlaidus surengto moksleivių ateitininkų savaitgalio temą „O kuo jūs mane laikote?“ ir sakė, kad Dievas mus laiko

savo vaikais, todėl dera ir gyventi pagal Viešpaties pavyzdį, iš meilės kitiems daryti gailėstingumo darbus ne tik kūnui, bet ir sielai. Dievo Motina – puikus pavyzdys, kaip reikia krauti gailėstingumo lobį. Kiekvienas žmogus iš Dievo dosnumo gauna trejopas gėrybes ir jas savo nuožiūra leidžia apyvartoti: turtus, laiką ir talentus. Tikruosius savo turtus iš tiesų krauname dalydami tai, ką gauname iš Dievo. Paskutiniame teisme prieš Dievą mūsų apginti stos tik vienas draugas – gerieji darbai. Šv. Mišiose giedojo Ateitininkų federacijos nariai bei choras „Schola Cantorum Vilnensis“.

Lapkričio 16 d. globėju pasirinktas Dievo tarnas Jonas Paulius II. Lietuvos vyskupai Eucharistiją šventė Švč. Mergelės Marijos Gailėstingumo Motinos koplyčioje prie atviro lango. Eucharistijai vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Per pamokslą kardinolas sveikino visus, kurie trokšta drauge su Marija artėti prie Dievo. Marijos tikėjimas buvo persmelktas visiško pasiklovimo Dievu, troškimo bendradarbiauti. Ji pirmiausia Kristų priėmė į savo mintis, vykdė skirtingą pašaukimą. Viešpats kiekvienam žmogui turi nuostabią žinią, teikia gausių malonių, kad žemėje atliktume Dievo darbą. „Savo misiją pasaulyje tinkamai atliksime, jei įsiklausysime į Dievo žodį, leisime jam būti gyvam, įsikūnyti mūsų gyvenime ir rodyti kryptį į amžinąjį gyvenimą. Nes tai atsakymas į sunkiausias mūsų gyvenimo klausimus, orientyras gyvenimo situacijose. Dievo žodis prašo mūsų lūpų, kojų ir rankų, kad per gailėstingumo tarnystę pasiektų kenčiančius ir neštų jiems viltį. Nebijokime priimti Dievo žodžio, nes jis taiso pairusius santykius, uždega bendruomenių ir namų židinius, neša taiką, ramybę ir džiaugsmą, kad galėtume imtis kilnių uždavinių. Šito pasiilgusi kiekvieno mūsų širdis“, – sakė ganytojas. Kardinolas baigė popiežiaus Benedikto XVI žodžiais, jog meilės sklidas Dievo artumas per jo žodį yra žibintas, net sunkiausiais momentais išsklaidantis baimės tamsą ir nušviečiantis kelią. Šį žibintą saugo nepailstančios Gailėstingumo Motinos rankos, kviečiančios pasitikėti ja ir drąsiai leistis į tikėjimo kelionę. Šv. Mišiose giedojo „Aidijos“ choras. Eucharistijos šventimą transliavo Lietuvos televizija. Po iškilmingų šv. Mišių Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos Gailėstingumo Motinos koplyčioje sugiedotas Dievo Motinai skirtas akatistas.

Vakare Švč. Mergelės Marijos Gailėstingumo Motinos koplyčioje ir gatvėje priešais šventovę surengta iškilminga rožinio malda su žvakėmis Dievo tarno popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje 15-osioms metinėms paminėti. Šis popiežius meldėsi Aušros Vartuose rožinio malda, kurią transliavo įvairių pasaulio šalių televizijos. Atlaidai užbaigti vakaro šv. Mišiomis Šv. Teresės bažnyčioje. Joms vadovavo Vilniaus arkikatedros bazilikos administratorius kun. Robertas Šalaševičius. Sakydamas pamokslą, kunigas pastebėjo, kad atlaidai atneša daug džiaugsmo: tai proga susitaikyti su Dievu, su kitais žmonėmis, nuoširdžiau ir karščiau pasimelsti, priimti Dievo gailėstingumo teikiamas malones per Švč. Mergelės Marijos Gailėstingumo Motinos užtarimą, susitikti pažįstamus, bičiulius, pasiryžti keisti savo gyvenimą. Šv. Mišiose giedojo Vilniaus arkikatedros bazilikos Jaunimo choras.

-ksb-

Kardinolo A. J. Bačchio viešnagė pas Seinų krašto lietuvius

Lapkričio 8–9 d. pas Seinų krašto lietuvius lankėsi Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Lapkričio 8 d. ganytoją prie Lietuvos–Lenkijos valstybinės sienos pasitiko LVK delegatas užsienio lietuviams katalikams prel. Edmundas Putrimas, Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkė

miteto bei Šeimos ir vaiko reikalų komisijos padėkos raštai.

Padėkos raštas nuo Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo kultūros komiteto įteiktas ir istorijos mokslų daktarei Aldonai Vasiliauskienei. Jai pirmajai suteiktas Katalikių moterų sąjungos garbės vardas.

Ilgametis Lietuvos katalikių moterų draugijos dvasinis vadovas, šią organizaciją atkūręs mons. Juozapas Antanavičius pasakojo apie sunkumus, kuriuos teko įveikti, dalyvavimą trijuose pasauliniuose suvažiavimuose, katalikių moterų kovą už tinkamą, katalikišką idėjas remiančią Šeimos koncepciją.

Perskaityti keli pranešimai. Šv. Elzbitos draugijos dvasinis vadovas, Šiaulių Šv. Jurgio parapijos klebonas Egidijus Venckus kalbėjo apie moters vaidmenį Bažnyčioje. Dr. Aldona Vasiliauskienė supažindino su Lietuvos katalikių moterų sąjungos istorija. Draugijos narė Vanda Rakauskaitė pasakojo apie Katalikių moterų draugijos įsikūrimą Šiauliuose. Rašytoja Virgilija Zaleskytė demonstravo prieškarį metu darytas nuotraukas. Dr. Aldona Kačerauskienė pristatė knygą „Gyvenimas su darbu ir malda“. Gražių žodžių moterims katalikėms tarė ir kovoti su alkoholizmu jas kvietė Šiaulių miesto garbės pilietis dr. Albertas Grikanavičius. Meninėje dalyje pasirodė vaikų vokalo studija „Ro-ko-ko“, vaikų 1-oji muzikos mokykla „Kupolėlė“. Iškilmės užbaigtos bendra giesme „Marija, Marija“ ir agape.

-irat-

Taizė grupių vadovų susitikimas

Lapkričio 8 d. Šiluvoje vyko tradicinis Lietuvos Taizė grupių vadovų susitikimas. Vadovams tokie susitikimai svarbūs: tai puiki proga susipažinti, pabendrauti, pasidalyti savo patirtimi, kartu pasimelsti ir dvasiškai pasirengti lydėti surinktų grupių jaunimą piligrimystės kelyje. Šiomet į susitikimą atvyko 50 piligrimų vadovų iš visos Lietuvos. Susipažinę jie meldėsi Šiluvos bazilikoje. Šv. Mišių liturgijai vadovavo Šiluvos klebonas kun. Erastas Murauskas.

Po pietų VDU Katalikų teologijos fakulteto dėstytojas kun. Artūras Kazlauskas kalbėjo apie krikščioniškąjį autoritetą šiandien. Kun. A. Kazlauskas kvietė pirmiausia sau atsakyti: koks yra mano santykis su Dievu ir kokį Dievą aš pažįstu? Ar tai liudiju savo gyvenimu? Keletas vadovų pristatė pasirengimo piligrimystei pagrindines gaires. Susiskirstę į mažesnes grupes susitikimo dalyviai diskutavo apie pasirengimo svarbą ir dalijosi savo patirtimi, aptarė bendradarbiavimo galimybes. Susitikimą vainikavo Taizé pamaldos Šiluvos Švč. Merželės Marijos apsimetimo koplyčioje.

-sa-

Ministrantų susitikimas

Kasmet Kaišiadorių vyskupijos parapijų ministrantai (jaunuoliai, patarnaujantys liturgijoje) susirenka draugėn pasimelsti, susipažinti, pasportuoti. Šiomet lapkričio 8 d. ministrantus priėmė Širvintų parapija. Keturiasdešimt šeši dalyviai iš trylikos parapijų – Žiežmarių, Dusmenų, Pivašiūnų, Žaslių, Molėtų, Kruonio, Vievio, Bagaslaviškio, Širvintų, Musninkų, Kernavės, Jiezno ir Elektrėnų – buvo apgyvendinti „Atžalyno“ pagrindinėje mokykloje; jais rūpinosi Kaišiadorių vyskupijos jaunimo centro dvasios vadovas kun. Vytautas Kirka ir savanorė Aušra Malinauskaitė, taip pat kunigai Egidijus Kazlauskas (Širvintų parapijos vikaras), Povilas Tekorius (Molėtų parapijos vikaras), Marius Talutis (Elektrėnų parapijos vikaras) bei Širvintų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos direktorė Helena Vaicekauskienė.

Penktadienį, po vakarienės, su ministrantais tema „Kieno vardu?“ (plg. *Apd* 4, 7) kalbėjosi kun. Marius Talutis. Priėta prie išvados, kad dideli dalykai, tikrosios vertybės susideda iš mažų smulkmenų... Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad vaikai ir paaugliai ateina patarnauti šv. Mišiose dėl įdomių draugų, organizuoto laisvalaikio, varžybų, prizų, tačiau patarnavimo esmė iš tikro yra meilė Kristui! Ateinama dėl jos, dėl to, kad garbė būti pavyzdžiu kitiems bendraamžiams, garbė būti kartu su kunigu šv. Mišiose.

Irena Kasperavičiūtė, Punsko parapijos klebonas kun. Czeslawas Bogdanas, Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkas Petras Maksimavičius, Lietuvos Respublikos konsulas Seinuose Liudvikas Milašius bei Seinų lietuvių gimnazijos direktorius Algirdas Vaicekauskas. Kardinolas pirmiausia buvo palydėtas į Lietuvių namus Seinuose, po to į Smalėnų parapiją, kur jį prie šventoriaus vartų pasitiko parapijos klebonas kun. Wojciechas Stoklosa, lietuvis Punsko parapijos vikaras kun. Donatas Rolskis bei gausiai susirinkę smalėniškiai. Vilniaus arkivyskupas buvo sutiktas su lietuviška duona ir druska ir, skambant Marijos giesmėms, palydėtas į bažnyčią. Savo pamoksle kardinolas išreiškė džiaugsmą galimybe melstis drauge su Smalėnų lietuviais, ragino juos būti „ir tikėjimo, ir meilės bendruomenė“. Po šv. Mišių garbiam celebrantui dėkojo parapijos tikintieji ir jaunimas. Smalėnų parapijoje gyvena 320 lietuvių ir 380 lenkų.

Iš Smalėnų kardinolas, lydintas prel. E. Putrimo, nuvyko į vyskupijos sostinę Elką, kur pietavo drauge su Elko vyskupu Jerzy Mazuru. Pietų metu buvo aptarta lietuvių sielovados padėtis Lenkijoje, svarstytos galimybės ją gerinti.

Vakare kardinolo A. J. Bačkio apsilankymo proga Punsko lietuvių kultūros namuose buvo surengtas Seinų krašto lietuvių saviveiklinių kolektyvų koncertas. Vilniaus arkivyskupą sveikino Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Irena Kasperavičiūtė, raginusi lietuvius neužmiršti savo tautinio tapatumo. Lietuvos Respublikos ambasadorius Lenkijoje Egidijus Meilūnas savo kalboje citavo prancūzų filosofo Emmanuelio Todto žodžius: „Gyvenimas be tikėjimo yra paprasčiausiai beprasmis.“ Po koncerto kard. A. J. Bačkis susitiko su Punsko lietuviais. Dėkota ir prel. E. Putrimui, kuris jau nuo 1981 m. nenuilstamai rūpinasi šio krašto lietuvių sielovados reikalais.

Kitą dieną Punsko bažnyčioje kardinolas aukojo šv. Mišias lietuvių kalba. Trumpai pasveikinęs šv. Mišiose dalyvaujantį Elko vyskupą J. Mazurą ir padėkojęs jam, vėliau savo pamoksle kardinolas ragino nepaprastai gausiai susirinkusius Punsko lietuvius kurti gyvą tikinčiųjų bendruomenę. „Visų pirma ji yra tikėjimo bendruomenė, kurioje skelbiamas Dievo žodis; maldos bendruomenė, kur pirmųjų krikščionių pavyzdžiu susirenkame laužyti duoną; ir pagaliau – meilės bendruomenė. Turime mokėti drauge gyventi, – kvietė šv. Mišių dalyvius kardinolas. – Atvykau pas jus, kad jūsų tėvų kalba padrasinčiau ir paskatinčiau: visų pirma ieškokite Dievo.“ Punskiečiai su didžiu džiaugsmu dėkojo ganytojui už bendrą maldą ir apsilankymą.

Vėliau kard. A. J. Bačkis keliavo į Seinus, pakeliui stabtelėjęs Kampuočiuose drauge su Elko vyskupu padėti gėlių ir pasimelsti prie bene vienintelio pasaulyje paminklo Kovo 11-ajai. Seinų bazilikoje per šv. Mišias, vadovaujamas Elko vyskupo, kardinolas pasakė pamokslą lenkų kalba šv. Mišiose. Po šv. Mišių abu vyskupai aplankė čia vyskupavusio Antano Baranausko kapą.

Netrukus Vilniaus arkivyskupas Seinų bazilikoje aukojo šv. Mišias lietuvių kalba. Jas koncelebravo prel. E. Putrimas, Vilniaus arkikatedros vikaras kun. Kęstutis Smilgevičius, Punsko parapijos vikaras kun. Donatas Rolskis bei Lazdijų klebonas kun. Gintaras Urbštas; šv. Mišiose dalyvavo Elko vyskupas, Lietuvos diplomatai, akredituoti Lenkijoje, ir daug Seinų lietuvių. „Gyvenkite Evangelija, puoselėkite ir saugokite savo šeimas <...> Visa tai padės jums išlaikyti savo religinį ir tautinį tapatumą“, – sakė kard. A. J. Bačkis lietuviams, kurie Seinuose sudaro 25 proc. gyventojų. Elko vyskupas, dėkodamas kardinolui už apsilankymą, prašė atsiųsti lietuvių kunigą į Seinus, nes čia jau kuris laikas nėra nuolatinio dvasininko, mokančio lietuviškai.

Po pietų, aplankęs buvusią Seinų kunigų seminariją ir joje įrengtą nedidelį muziejų, kard. A. J. Bačkis išvyko atgal į Lietuvą.

-kks-

Paminėta arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus 70 metų sukaktis

Lapkričio 11 d. 10 val. iškilmingai švenčiama Eucharistija Kauno arkikatedroje bazilikoje arkivyskupijoje tarnaujantys dvasininkai, pašvęstojo gyvenimo nariai, bažnytinių institucijų darbuotojai, tikintieji dėkojo Viešpačiui už jo laiminamą Kauno arkivyskupiją ir savo gerbiamą ganytoją arkivyskupą metropolitą Sigitą Tamkevičių, minėdami jo 70 metų amžiaus sukaktį.

Liturgijai vadovavo arkiv. S. Tamkevičius, koncelebravo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, kiti arkivyskupijos dvasininkai. Šv. Mišių pradžioje arkivyskupas pakvietė malda dėkoti už visiems žmonėms Dievo suteikiamą gyvenimo, pašaukimo dovaną, paprašė melstis vieniems už kitus.

Gyvenimo – iš Kūrėjo rankų ateinančios dovanos – temą ganytojas kvietė svarstyti ir savo homilijoje. Joje gyvenimo prasmė buvo siejama su aiškiu, sąmoningu gautų dovanų naudojimu, aiškia kryptimi ir tikslu, pastangomis daryti gera ir tarnauti kitiems. Ganytojas drąsino tėvus, kurie padaro ypač daug gero išaugindami dorus vaikus, priminė tautai nusipelnčius ir jai gėrio siekiančius žmones, taip pat dvasininkus, kurie traukia ne prie savęs, o prie Dievo, skelbdami autentišką, mylintį ir reiklų Kristų. „Geri kunigai yra didžiulis tautos turtas, tačiau Dievui tarnaujama tik tiek, kiek tarnaujama kitiems“, – sakė ganytojas. Pasak jo, neigimo, pesimizmo persunktoje visuomenėje labai svarbu žmonėms pasakyti, jog „be Kristaus šiandien nėra kito kelio“. „Kviečiu jus drauge su manimi padėkoti už visas Dievo dovanas, kuriomis jis mane ir jus apdovanojo šio gyvenimo kelionėje. Tepadedu Viešpaties dovanas panaudoti geresnės Lietuvos ir gražesnės Bažnyčios kūrimui“, – užbaigdamas sakė arkivyskupas. Visiems dalyvavusiems šiose pamaldose arkiv. S. Tamkevičius suteikė ganytojiškąjį palaiminimą.

Po šv. Mišių Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje dar kartą susitikta su ganytoju, daugybe gausių ir šiltų dėkingumo bei pagarbos žodžių, muzikos akordais, darniai sugiedotu „Ilgiausių metų“ paminėta graži Viešpaties dovanoto jam amžiaus sukaktis. Sveikinimo žodį taręs vyskupas J. Ivanauskas išskyrė jubilato ištikimybę Evangelijai, tarnavimą Dievui ir žmonėms, o trumpai nusakydamas ganytojo kelią pavadino jį nenutrūkstama kelione su Mokytoju nuo pat krikšto iki vadovavimo Bažnyčiai tarnystės, atliekamos ypač uoliai, rūpinantis bendruoju gėriu. Šiame žodyje ganytojui palinkėta „nešti Evangelijos šviesą ir Kristaus Prisikėlimą tūkstantmečio Lietuvai“.

Vėliau arkivyskupo gyvenimo kelias šio susitikimo dalyviams prabilo nuotraukomis, o jų vaizdus, bylojančius atsako į Viešpaties skirtąjį kunigiškąjį pašaukimą tvirtybę, persekiojimų išbandymus, papildė skaitomos tuomet dar kunigo S. Tamkevičiaus iš kalėjimo vietų rašytų laišku ištraukos, tarp jų ir ši, užbaigusi pristatymą ir atspindinti ganytojo kuklumą, nuolatinį rėmimąsi ir pasitikėjimą savo ganomaisiais: „Užtarkite, kad Dievo artuma būtų mano gyvenimo tikrovė.“

Savo ganytoją sveikino, už ganytojišką rūpinimąsi ir tikėjimo pavyzdį dėkojo arkivyskupijos dvasininkai, Kauno kunigų seminarijos bendruomenė,

Po mokymų ministrantai sporto salėje rungėsi tritaškių ir baudų metimo rungtyse. Vakare visi kartu meldėsi, dėkojo Viešpačiui už turiningai praleistą dieną. Šeštadienį po ryto maldos ir pusryčių vyko krepšinio varžybos; geriausiųjų komandos buvo apdovanotos. Svarbiausioji šio susitikimo dalis – šv. Mišios buvo švenčiamos Širvintų parapijos bažnyčioje. Eucharistijai vadovavo kunigas Vytautas Kirka; šv. Mišiose dalyvavo ir parapijos jaunimas. -sl-

Gyvojo rožinio brolijos susirinkimas

Lapkričio 8 d. Kaišiadoryse surengtas vyskupijos Gyvojo rožinio draugijos – brolijos narių susirinkimas, kurio pagrindinis tikslas – išrinkti šios draugijos koordinatorių. Dienos programoje dalyvavo daugiau nei 100 narių iš įvairių vyskupijos parapijų – Kernavės, Daugų, Pivašiūnų, Jiezno, Užuguosčio, Semeliškių, Žiezmarų, Elektrėnų ir Kaišiadorių.

Programa prasidėjo šv. Mišiomis Dievo tarno Teofiliaus Matulionio kriptoje, Kaišiadorių katedroje. Po to visus pasveikino Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, džiaugdamasis, kad atsirado toks gausus būrys bendraminčių, kuriems brangi rožinio malda, bendras tikslas ir veikla. Ganytojas papasakojo apie Dievo tarno T. Matulionio beatifikacijos bylos eigą; jos reikalais jis neseniai lankėsi Vatikane, Šventųjų skelbimo kongregacijoje. Po to brolijos nariai drauge su vyskupu meldėsi rožinio malda katedroje. Tolese programos dalyje mons. Vincencas Jalinskas kalbėjo apie pamaldumą Švč. M. Marijai, meilę rožinio malda. Bažnyčios rodomą pagarbą Motinai Marijai jis pavadino aštuntuoju sakramentu, skleidžiančiu motinystės šilumą. Monsinoras pabrėžė, jog Marijai, kaip ir kiekvienai motinai, reikia ne garbės ir tuščio liaupsinimo, bet žmogiškos šilumos ir artumo. Kunigas kvietė rožinius pašventinti ne tik švęstu vandeniu, bet ir savo praktais, pašventinti savimi.

Po paskaitos brolijos nariai vykdėti vyskupijos Gyvojo rožinio draugijos koordinatūros pareigas išrinko Jolantą Celešienę (gyv. Užuguosčio parapijoje).

Jai pagelbėti pažadėjo kiti aktyvūs šios brolijos nariai. Po to buvo aptarti įvairūs rūpimi klausimai: būrelių veikla, narių sąrašų sudarymo būtinybė, laikraščio leidyba ir kt. Brolijos nariai buvo supažindinti su Kaišiadorių vyskupo patvirtintomis Gyvojo rožinio draugijos – brolijos maldos intencijomis 2009 metams. Susitikimas užbaigtas malda ir širdinga agape, kurioje tapo akivaizdus didelis paprastų žmonių dosnumas. -kmt-

Konferencija vadovams

Lapkričio 14 d. Kauno arkivyskupijos jaunimo centro salėje surengta trečioji ciklo vadovams „Stiprėk Kristaus malonėje“ konferencija, pavadinta Naujojo Testamento eilute „Ką esi iš manęs girdėjęs...“, perduok patikimiems žmonėms“ (2 Tim 2, 2). Konferenciją rengė ir ją organizacijų, bendruomenių, maldos grupių vadovus, ugdytojus ir visus, kurie siekia įgyti bei sutvirtinti krikščioniško vadovavimo įgūdžius, pakvietė Katalikų evangelizacijos centras (KEC). Konferenciją vedė svečias – vienas iškiliausių tarptautinio Katalikų atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje sąjūdžio dvasios vadovų, 1989–2000 m. buvęs Romoje įsikūrusios Tarptautinės katalikų charizminio atsinaujinimo tarnybos ICCRS tarybos pirmininkas Charlesas Whiteheadas. 2002 m. popiežius Jonas Paulius II suteikė jam Šv. Grigaliaus Didžiojo ordino riterio vardą. Supažindindamas su pirmąkart Lietuvoje viešintiu kelių knygų autoriumi, žurnalo „Goodnews“ redaktoriumi, KEC direktoriumi Jeronimas Serebrinskas pristatė jį ne tik kaip veiklų evangelizacijos misijos vadovą, konsultantą, bet ir kaip keturis vaikus užauginusį šeimos tėvą.

Renginys, vykęs penktadienio pavakare ir sutraukęs gerokai daugiau kaip pusimtį dalyvių, prasidėjo šlovinimo malda. Vėliau svečias, kurio vadovavimo patirtis apima tris – vietinį, bendruomeninį ir tarptautinį – lygmenis, pakvietė apmąstyti vadovo tarnystę ir pažvelgti į ją kaip į malonę, patepimą ir atsakomybę. Į dvasinius svarstymus Ch. Whiteheadas leidosi primindamas esminę Šventojo Rašto mintį: Dievas yra meilė,

Lietuvos moterų vienuolių aukštesniųjų vyresniųjų konferencijos bei Kauno kongregacijų atstovės, bažnytinių institucijų, Katalikiškųjų mokyklų asociacijos bendruomenių atstovai. Savo atvykimu, sveikinimais ir linkėjimais arkivyskupą pagerbė LR Seimo, Vyriausybės nariai, Kauno apskrities ir miesto, aplinkinių savivaldybių valdžios žmonės, mieste veikiančių kolegijų bei universitetų vadovai, Kauno menininkų, Kompozitorių sąjungos, Žurnalistų sąjungos Kauno skyriaus atstovai. Pilnutėlėje salėje nuotaikingai skambėjo Kauno kunigų seminarijos auklėtinių, VDU studentų, Petrašiūnų parapijos jaunimo muzikiniai intarpai. Žodį taręs arkiv. S. Tamkevičius nuoširdžiai padėjo besimeldusiems ir sveikinusiems, visiems savo bendradarbiams ir bendraminčiams, taip pat geriems žmonėms, kurių, jo žodžiais tariant, nemaža sutiko savo gyvenimo kelyje, visiems, kurie stengiasi daryti daug gero kitiems, Bažnyčiai ir Lietuvai.

-kasp-

Mirė vyskupas Vladislovas Michelevičius (1924–2008)

Lapkričio 12-osios rytą, eidamas 85-uosius metus, Kaune mirė Kauno arkivyskupijos augziliaras emeritas vyskupas Vladislovas Michelevičius.

V. Michelevičius gimė 1924 m. birželio 8 d. Kačiūniškių kaime, Kauno apskrityje, gausioje Antano Michelevičiaus ir Joanos Zdanavičiūtės šeimoje. Būsimasis vyskupas praleido savo vaikystę Čičinų kaime netoli Jonavos. Pradžios mokyklą lankė Likiškių ir Rimkų kaimuose. Baigęs pradžios mokyklą Vladas Michelevičius atvyko į Kauną, kur 1937 m. įstojo į Kauno jėzuitų gimnaziją ir baigė ją 1944-aisiais. Tais pačiais metais jis pravėrė Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos duris. 1948 m. spalio 31 d., iki galo nebaigęs seminarijos kurso, priėmė kunigo šventimus, nes tais neramiais laikais, nuolat gresiant tremčiai, buvo nutarta paskutinio kurso klierikus iššventinti kunigais, kai tik jie išsilaiko pagrindinių dalykų egzaminus. Seminarijos kursą kun. V. Michelevičius baigė 1949 m.

1949 m. gegužę paskirtas Kavarsko parapijos vikaru, 1950 m. liepą – Zibalų parapijos (Kaišiadorių vyskupija) klebonu, tų pačių metų gruodžio 21 d. – dėstytoju asistentu Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje. Dirbdamas seminarijoje, patarnavo Kauno arkikatedros bazilikos tikintiesiems. 1959 m. iš seminarijos dėstytojo pareigų atleidžiamas ir paskiriamas Kauno Šv. Kryžiaus (karmelitų) parapijos vikaru, 1965 m. perkliamas tarnauti vikaru į Kauno Šv. Juozapo (Vilijampolės) parapiją, kur darbavosi iki 1971. Dar besidarbuodamas Vilijampolės parapijoje, vėl paskirtas Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos dėstytoju ir šias pareigas ėjo iki 1996 m., 1972–1978 m. buvo dar ir seminarijos dvasios tėvas. Nuo 1960 m. ėjo Kauno arkivyskupijos tribunolo teisėjo pareigas, 1965–1968 m. buvo šio tribunolo notaras, o 1968–1986 m. vėl vykdė teisėjo pareigas. Nuo 1979 m. – arkivyskupo Liudo Povilonio asmeninis sekretorius. 1980–1981 m. Romoje studijavo lotynų kalbą ir įgijo teisę dėstyti lotynų kalbą aukštojoje mokykloje. Visų buvo pripažintas kaip geras lotynų kalbos mokovas.

1986 m. popiežius Jonas Paulius II paskyrė V. Michelevičių tituliniu Tapso vyskupu ir Kauno arkivyskupijos bei Vilkaviškio vyskupijos apaštališkojo administratoriaus augziliaru. Į vyskupus iššventintas 1986 m. gruodžio 7 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje. Arkivyskupo Liudo Povilonio ir vėliau kardinolo Vincento Sladkevičiaus paskirtas generalvikaru. 1989 m. paskirtas Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos rektoriumi, o 1991–1992 m. ėjo Lietuvos Vyskupų

Konferencijos generalinio sekretoriaus pareigas. 1996–1999 m. – Kauno arkivyskupijos augziliaras ir generalvikaras. Sulaukęs 75 metų amžiaus, pagal Kanonų teisės reikalavimus 1999 m. liepą iš užimamų pareigų atsistatydino ir, popiežiui patenkinus jo prašymą, apsigyveno Kauno arkivyskupijos kurijoje, pagal išgales pagelbėdamas pastoracinėje veikloje.

Visi pažinoję vyskupą V. Michelevičių prisimena jo draugiškumą, nuoširdų atsidavimą dėstytojo pareigoms. Buvo išsilavinęs, mokėjo daug užsienio kalbų ir visus ragino jas studijuoti, plėsti akiratį. Iki pat mirties vyskupas domėjosi visomis aktualijomis, turėjo savo nuomonę. Visiems buvo žinomas jo humoro jausmas. Vyskupas Vl. Michelevičius drauge daug dėmesio skyrė savo kaip ganytojo pareigoms, stengėsi puoselėti tikrąjį dvasingumą, uoliai vykdydamas visa, kas jam būdavo pavedama.

Vyskupas V. Michelevičius buvo pašarvotas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Lapkričio 14 d. laidotuvių šv. Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Koncelebravo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peteris Stephanas Zurbriggenas, Minsko ir Mogiliovo arkivyskupas Tadas Kondrusevičius, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Vilniaus arkivyskupijos augziliaras vyskupas Juozas Tunaitis, vyskupai emeritai Juozas Preikšas bei Romualdas Krikščiūnas ir 120 atsisveikinti atvykusių kunigų, tarnaujančių įvairiose Lietuvos vyskupijose. Pradėdamas šv. Mišias arkiv. S. Tamkevičius koncelebruojančius dvasininkus bei visus tikinčiuosius pakvietė melstis už velionį vyskupą Vladislovą Michelevičių, kad Viešpats priimtų jį į savo džiaugsmo šalį.

Per pamokslą arkivyskupas iš pradžių atkreipė dėmesį, jog visas mirusiojo ganytojo gyvenimas buvo tikras Dievo žodžio skelbimas. Šiame gyvenime išpūdingai spindi 60 metų ištikimos, paklusniai, pareigingai atliktos kunigiškos – iš jų 22 vyskupo – tarnystės metų. „Vyskupas Vladas labai ištikimai tarnavo Bažnyčiai“, – sakė arkivyskupas. „Vaikystėje matęs daug vargo, jis visą gyvenimą išliko kuklus, nereikalaujantis sau dėmesio, asketiškas ir visiems už viską dėkingas.“ Daugelio Lietuvos kunigų dėstytoją studijų Kauno kunigų seminarijoje metais arkivyskupas apibūdino buvus ypač punktualų ir nepaprastai darbštų, puikų lotynistą, dėsčiusį ir filosofines disciplinas, be to, šešerius metus kasdien, nesiskundžiant, rengdavusį seminaristams dvasines konferencijas. Arkivyskupas vyskupą Vladislovą pateikė kaip kunigo pavyzdį, kaip žemiškų turtų nekaupusią, tačiau aukštos dvasinės kultūros ir plačių interesų asmenybę, kurios didžiausias rūpestis buvo Bažnyčios reikalai, o širdis – seminarija. Užbaigdamas homiliją arkivyskupas pakvietė atsisveikinimo valandą prašyti Viešpatį priimti vyskupą Vladislovą į savo dangišką buveinę ir būti jam gailėstingą.

Pasibaigus Eucharistijos liturgijai, giedodama Visų Šventųjų litaniją, gausi dvasininkų ir tikinčiųjų procesija iš arkikatedros karstą su palaikais atlydėjo prie kapo duobės. Čia atsisveikinimo žodį kurso draugų vardu taręs mons. Vytautas Sidaras atkreipė dėmesį į vyskupą – apaštalų įpėdinių – tarnystę, skirtą dalyti Kristaus dovanas, pakvietė didžiulius geras Lietuvos ganytojus ir dėkoti Dievui už juos. Pasak mons. V. Sidaro, vyskupas Vladislovas Michelevičius gal ir nenuveikė ypač didelių administracinių darbų, tačiau 60 dvasinės tarnystės metų jam buvo Apvaizdos duoti labai sudėtingais laikais. Velionio vyskupo palaikai atgulė greta prieš dvejus metus čia palaidoto

ir toji meilė skirta kiekvienam. Po to svečias tęsė mintis apie malonę – neužtarnaujamą, laisvai ir nepelnytai Dievo duodamą žmogui tikrą ir regimą savo meilės išraišką. Per ją žmogus dalyvauja dieviškajame gyvenime; malonė vadovauti tenka iš Dievo – per malonę ir gebama būti vadovu. Kalbėdamas apie patepimą, svečias atkreipė dėmesį, jog Dievas, kitaip nei sekuliariame pasaulyje, renkasi vadovaujančius žvelgdamas į jų širdį, ir tik iš jo ateina įgūdžiai, todėl vadovas negali prisimti sau šlovės.

Konferencijos dalyviai turėjo galimybę nedidelėse grupelėse pasidalyti, kaip sekasi atsiliepti į duodamą vadovavimo malonę ir jausti patepimą. „Dievas padaro mus vaisingesnius padėti žmonėms per Šventąją Dvasią, tad turime būti jai klusnūs ir nuolankūs“, – sakė Ch. Whiteheadas. Lygiai taip pat, skirtingai nei pasaulio skelbiamų vadovavimo principų, dvasinio vadovo tikslas – padėti kitiems artėti prie Kristaus. Pasak konferencijos kalbėtojo, geras vadovavimas turi sudaryti sąlygas veikti Šventajai Dvasiai, o savo veikimu svarbu atiduoti Viešpačiui centrinę vietą, neprimesti kitiems savo valios. Be kitų minčių, konferencijoje nuskambėjo ir perspėjimas, kaip svarbu, kad bendruomenėje ar maldos grupėje veiklos nebūtų per daug, ji negalinti atstoti maldos ar jai trukdyti. Pasak Ch. Whiteheado, geri vadovai myli Dievą, rūpinasi perduoti jo žodį, o savo meilę Viešpačiui išreiškia tarnaudami kitiems. –kasp-

Bendruomenių ir maldos grupių popietė

Lapkričio 16-osios popietę Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčioje vyko charizminių Atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje bendruomenių ir maldos grupių popietė. Daugiausia laiko joje buvo skirta Viešpaties šloviniui, bendrai maldai, pabaigoje drauge švenčiamai Eucharistijai. Dalis popietės skirta konferencijai, kurią vedė keliuose renginiuose Kaune su įvairia auditorija jau susitikęs, charizminio atsinaujinimo judėjimą Lietuvoje nuo atsiradimo pradžios globojęs Charlesas Whitehe-

adas (Didžioji Britanija). Konferencijos tema buvo „Kaip atpažinti Šventosios Dvasios dovanas ir jas naudoti bendruomenėje ar maldos grupėje?“

Iš pradžių svečias gilino Šventosios Dvasios dovanų kaip malonės sampratą, atskleidė jų skirtumą nuo prigimtinių, gimimo metu paveldėtų gebėjimų, kurie gali būti ugdomi kantri darbu. Kalbėtojas pabrėžė, jog Dvasios dovanos nepelnytos, nėra Dievo prizas už pasiekimus: „Dievas pats nusprendžia dovanoti dėl savo, o ne dėl mūsų motyvų.“ Kita vertus, svarbus žmogaus atsakas, noras priimti tai, ką Dievas nori ir gali dovanoti. Remdamasis Naujojo Testamento Pirmuoju laišku korintiečiams (12, 7–11), Ch. Whiteheadas aptarė šv. Pauliaus nurodytas Dvasios dovanas, jas suskirstė į apreiškimo, galios bei įkvepiančias ir tvirtino, jog Dvasia gali apdovanoti kiekvieną žmogų, nebūtinai šventą: šios dovanos dovanojamos ir labai paprastiems žmonėms. Dvasios dovanos konferencijoje itin vaizdžiai apibrėžtos kaip „Dvasios manifestacija, regimas jos aktas, momentinis Dievo galios apsišiekimas“. Drauge jos apibūdintos kaip tos, kurios skirtos Bažnyčiai ugdyti, jos nėra kažkas, kas buvo teikiama tik ankstyvuojau krikščionybės laikotarpiu. Ir šiandien turime jų laukti, prašyti, būti joms atviri, jas priimti ir jomis naudotis tarnaudami kitiems.

-kasp-

Keliais žodžiais

Žemaitkiemis. Spalio 10 d. paminėti kraštiečio poeto Vlodo Šlaito 88-ąsias gimimo metines į Žemaitkiemį rinkosi jo artimieji, literatai, kultūros darbuotojai, rajono valdžios atstovai, svečiai iš Anykščių, Kauno, Vilniaus, Jonavos, Ukmergės. Pirmiausia atvykusieji suko į senąją miestelio šv. Kazimiero bažnyčią. Čia šv. Mišias aukojo Žemaitkiemio, Lyduokių ir Balninkų klebonas Rimantas Laniauskas. Po šv. Mišių miestelio kapinėse pašventintas paminklas poeto motinai Antaninai Šlaitienei, Žemaitkiemio pagrindinėje mokykloje surengta poezijos šventė.

-krl-

mons. Pranciškaus Tamulevičiaus. Mons. V. Sidaras abu šiuos garbinguosius dvasininkus pavadino šventais Bažnyčios žmonėmis, kurie dabar visus gali užtarti pas Viešpatį.

-Kn, kasp-

Mirė kun. Albinas Arminas (1919–2008)

Rugsėjo 2 d. Lugano mieste, Šveicarijoje, mirė kun. Albinas Arminas, ilgametis šio miesto *Moncucco* klinikos kapelionas. Kun. A. Arminas gimė 1919 m. gruodžio 26 d. Ožkabilių kaime, Bartninkų parapijoje, Vilkaviškio rajone. Rengdamasis kunigystei, gyveno Vokiečių kolegijoje Romoje. 1945 m. šiame mieste, Jėzaus bažnyčioje, buvo išventintas kunigu. Švč. Širdies universitete Milane baigė filosofijos ir teologijos licenciatų studijas.

Kun. A. Arminas daugiau nei 60 metų dirbo ligonių sielovadoje. Nuo 1947-ųjų buvo šv. Kamilio globos namų Carlazzo miestelyje, šiaurės vakarų Italijoje, kapelionas. Po dešimties metų pakviestas dirbti kapelionu į *Moncucco* kliniką Lugano mieste, šią tarnystę vykdė iki 2007 metų rugpjūčio mėnesio. Kun. Albino rūpesčiu *Moncucco* klinikoje buvo įrengta koplyčia. Jis pageidavo, kad ši maldos vieta savo išvaizda pabrėžtų mintį visa atnaujinti, suvienyti Kristuje (plg. *Ef* 1, 10).

Kun. Albinui dėl amžiaus ir sveikatos pasitraukus iš kapeliono pareigų, Lugano vyskupas Pieras Giacomo Grampa jam išreiškė nuoširdžią padėką daugybės ligonių vardu, kuriuos šis kunigas aplankė ir savo ramybe, draugiškumu, malda ir sakramentais padovanojo jiems viltį. Vyskupas pabrėžė, kad kun. Albino atlikti geri darbai yra įrašyti Dievo širdyje, kuris tik vienas gali išžvelgti pačią mūsų širdies gelmę.

Kun. A. Arminas tarnystę vykdė ne tik klinikoje, bet ir už jos ribų, nuolat lankydamas ligonius namie ir atnešdamas jiems Švč. Sakramentą. Jis taip pat buvo ne vieno nuodėmklausys, dvasios vadovas. Jo diena, kaip laidotuvių pamoksle minėjo Lugano vyskupas, niekada nesibaigė be Valandų liturgijos, Rožinio maldos, be Švč. Sakramento aplankymo. Nuo 1981 metų kun. Albinas Arminas taip pat ėjo teisėjo pareigas Lugano vyskupijos bažnytiniame teisme.

Pats būdamas labai kuklus, kun. A. Arminas nuoširdžiai didžiavosi savo vyresniuoju broliu mons. Aleksandru Arminu (1908–1975), žinomu taip pat kaip poetas Venancijus Ališas ir ilgai besidarbavusiu Brazilijoje. Mauá mieste, šiandien turinčiame per 400 tūkstančių gyventojų, jis įkūrė kolegiją jaunimui „Colégio Monsenhor Alexandre Venâncio Arminas“, kurioje šiandien daugiau kaip tūkstantis auklėtinių. Šio garbingo kunigo vardu pavadinta ir Mauá miesto aikštė. 2005 metais, minint 30 metų nuo mons. Aleksandro mirties, prie kolegijos atidengtas biustas jam atminti. Prieš metus, pasakodamas apie tai, kun. Albinas rašė: „Malonu, kad Lietuvos vardas taip gerbiamas. Broliuko prisiminimas yra *in benedictione*.“

Šiomet Visų Šventųjų iškilmę jau abu broliai kunigai sutiko amžinybėje. Tebūna jie laimingi pas Viešpatį, o mūsų malda už juos tepalydi šviesus prisiminimas – *in benedictione*...

-kap-

ŠVIESOS LIUDYTOJAS

III advento sekmadienis (B)

Iz 61, 1–2. 10–11; 1 Tes 5, 16–24; Jn 1, 6–8. 19–28

Kasmet Bažnyčia mums primena, kad adventas yra džiaugsmingo laukimo laikas pasitinkant Išganytoją. Bažnyčios liturgijoje šis laukimas pabrėžiamas išraiškingais ženklais. Tačiau mums tenka užduotis išreikšti šį lūkestį gyvenimo kasdienybėje.

Šventasis Jonas Krikštytojas, greta Marijos, yra vienas pagrindinių advento veikėjų. Jonas mums rodo pavyzdį, kokie turime tapti, kad deramai išgyventume mums padovanotą laiką. Pasak Evangelijos, „jis atėjo kaip liudytojas, kad paliudytų šviesą“. Taigi Jonas Krikštytojas nebuvo vien ekscentriškas dykumoje apsigyvenęs, kupranugarių vilnomis apsitašęs asketas. Svarbiausia – jis buvo ateinančio Kristaus liudytojas. Jono žodžiuose ir gyvenime Mesijo buvimas tapo tikrove: „tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate“.

Ne tik aš laukiu Išganytojo atėjimo, ir mano aplinkiniai žmonės išgyvena adventą. Tas laikas tampa ypač reikšmingas, kai įsisąmoninu, kad galiu būti kitiems Dievo buvimo liudytojas, kad manyje pačiame, per tariamus žodžius, kasdienį mano rankų darbą gali apsieikšti Kristus. Nuo mano atsivertimo gali priklausyti mano artimųjų atsivertimas. Iš šiandienos Evangelijos sklinda žinia: esu Dievo buvimo ženklas kitiems. Tegu Viešpaties laukimo ilgesys taip perkeičia mano vidų, kad manyje kiti galėtų įžvelgti Kristų.

Pranašo Izaijo žodžiai – tai padėkos himnas, panašiai kaip Marijos *Magnificat*. Tik Dievas gali atnešti išganyką. Izaijas ir Marija Bažnyčios vardu skelbia mums malonės ir gailingumo laiką. Jie skelbia gerąją naujieną visiems pavergtiems silpnybių, netvarkingų polinkių, kalinamiems liūdesio ir baimės, netekusiems vilties. Žmogaus nuodėmingumas šaukiasi Dievo malonės. Nors tikėjimu jau esame išgelbėti – tai Jėzus įvykdė savo mirtimi ir prisikėlimu, – drauge tebesame kelyje į išganyką. Išganyto pilnatvė bus tik laikų pabaigoje, vėl atėjęs Jėzui Kristui. Tačiau jau dabar privalome rūpintis, kad tuščiai neikvotume tos išganingos dovanos.

Kaip kurčiasis negali gėrėtis muzikos grožiu, o aklašis – pasaulio spalvų įvairove, panašiai ir žmogus, ne gyvenantis tikėjimu, yra kurčias ir aklaš Dievo dovanoms. Nors šių dovanų nenusipelnome, esame jomis apdovanojami. Tai nepriklauso nuo mūsų nuodėmingumo, nuopolių ar silpnybių. Visa tai nesustabdo Dievo malonės, jei nuoširdžiai trokštame augti tikėjimu.

Jeruzalės vyresnieji dėmesingai stebi Jono sukeltą religinį sąjūdį. Pasiųstieji kunigai ir levitai turi konkrečių klausimų ir nori gauti tikslūs atsakymus. Jonas nedviprasmiškai prisipažįsta: aš nesu Mesijas. Jis žino, jog daugelis žmonių mano priešingai. Pasiuntiniai norėjo patikrinti, iš kur kyla šis liaudies įsitikinimas. Tačiau teiginio tonas rodo, jog Mesijas yra kitas, Jonui pažįstamas žmogus. Laukta, kad ateisiančiam Mesijui kelią parengs Mozė ir Elijas. Tačiau Jonas aiškiai paneigia šią sąsają, jis laikosi tiesos.

Čia klausiančiųjų išmintis baigiasi. Jie vis dėlto turi parnešti atsakymą. Jonas jiems atsako pranašo Izaijo žodžiais interpretuodamas savo asmenį ir veikimą: „Aš – tyruose šaukiančiojo balsas.“ Jo tarnystė yra prabilti į žmonių širdis, parengti juos ypatingu būdu ateisiančiam Viešpačiui. Kasmet mums reikia iš naujo išgirsti šį balsą.

Iš Jono atsakymų gali atrodyti, kad jis yra tik paprastas atgailauti kviečiantis pamokslautojas. Tačiau kodėl tada krikštija? Izaijo pranašystėje nieko nerašoma apie krikštą. Krikštyti gali tik ypatingas Dievo žmogus. Jonas, cituodamas Izaiją, drauge apibūdina save kaip pranašystės išsipildymą. Būtent per krikštą ruošiamas Viešpačiui kelias.

Mesijo laukta su baime ir įtampa, tikėtasi, kad jis atkurs teokratiją, nuvers romėnų valdžią. Tačiau Jonas pažįsta kitokį Mesiją, kurį liudija jau atėjus: „Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate.“ Šie žodžiai – nuolatinis iššūkis krikščionims. Turime atmerkti akis ir atpažinti jį esant šalia mūsų ir mumyse: maldos namuose, malonės slėpinyje, varguolyje.

Apie save Jonas kalba aiškiai ir vienprasmiskai, o apie Jėzų – atsargiai. Jis konkrečiai nenurodo, kas yra tas Kitas. Lieka neapibrėžta ir jo veikla. Jonas leidžia suprasti, kad jo krikštas parengiamojo pobūdžio. Apie Ateisiančiojo veiklą Jonas nieko nekalba, tik pabrėžia nelyginamą jo asmens pranašumą savo atžvilgiu: „Jam aš nevertas atrišti kurpių dirželio.“ Tai labai stiprus ir paveikūs žodžiai šio Dievo vyro lūpose.

Bažnytiniai metai artėja link Kalėdų, mūsų širdyse jau viltingai šviečia prakartėlės šviesa. Evangelijoje Jonas Krikštytojas liudija, kad šviesa ateina, kad ji jau yra tarp mūsų. Šviesa – gyvybės laidas visiems žmonėms, taip pat ir akliems, kurie jos nemato. Kristus yra žmonių šviesa. Jonas Krikštytojas ir drauge su juo Bažnyčia neklystamai rodo į Jėzų. Yra visokių šviesos šaltinių: žvakių, žibintų ar elektros lempų, tačiau jie grynas niekis, palyginti su saulės šviesa.

VIEŠPATIES NAMAI

IV advento sekmadienis (B)

2 Sam 7, 1–5. 8b–12. 14a. 16; Rom 16, 25–27; Lk 1, 26–38

Krikščionis gyvenime daug kartų sako „taip“, patvirtindamas didįjį „Taip“ Dievui. „Taip“ tenka ištarti ne tik iškilmingomis progomis, bet dažnai nebyliai, priimant kasdienos sprendimus, klausantis sąžinės balso. Sužadėtiniai, švęsdami Santuokos sakramentą, Dievo akivaizdoje taria vienas kitam „Taip“, ir tai atskleidžia naują jų gyvenimo lapą. „Taip“ ženklina gyvenimo virsmą, atveria nežinomai, galiausiai apdovanoja tu, ko negalėjome net įsivaizduoti.

Dievo žodis nuvedė Abraomą į Morijos kalną. Ten Abraomas suprato, kad paklauses Dievo žodžio kiekvieną kartą gaudavo nepalyginti daugiau negu tai, ką palikdavo. Į Dovydo norą pastatyti Viešpačiui namus Viešpats atsiliepia Dovydo mintį pranokstančiu mesijiniu pažadu apie būsimą palikuonį: „Jis pastatys Namus mano vardui, o aš padarysiu jo karališką sostą amžiną.“ Panašiai nutiko ir Mergelei Marijai, kai Viešpats pakvietė ją būti jo Sūnaus motina. Priimdama Dievo kvietimą, Marija tapo Jėzaus ir visos Bažnyčios Motina.

Dievui žinomos mano silpnybės ir stiprybės. Jis pažįsta mano troškimus, žino, ką įstengiu nuveikti, jei juo pasitikiu. Įžengdamas į mano gyvenimą ir atskleisdamas savo planus, Dievas sukelia nuostabą ir sumaištį. Jis tikisi, kad didžiadvasiškai atsiliesiu ir drauge su juo surizikuosiu. Dievas laukia, kad ištarčiau „taip“, norėdamas padėti man įveikti mano nuodėmę, paversti mane gailestingumo kibirkštimi, atnaujinančia pasaulį.

Verta prašyti užtarimo Išganytojo Motinos ir drauge su ja paklausti: „Kaip tai įvyks?“, užuot klausus (kaip mes dažnai abejodami darome): „Ar tai įmanoma?“ Marija įtikina mane, kad Šventoji Dvasia geriau žino, kas įmanoma Dievui padedant. Dievas nepaliaujamai stebina mus savo pasitikėjimu.

Advento metu antrą kartą skelbiama Apreiškimo evangelija. Ją girdėjome per Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo iškilmę. Šio sekmadienio žinia tiesiogiai kreipia į Jėzų. Angelas nurodo ateisiančiojo vardą – Jėzus. Nustatytas vardas rodo, kad Dievas turi ypatingų planų. Tai gyvenimo programa. Jėzaus vardas reiškia: Dievas išgelbi. Šventajame Rašte labai tikroviškai skelbiama, kad Jėzus yra Marijos sūnus. Taip pat apaštalas Paulius patvirtina, jog Jėzus yra „gimęs iš moters“. Jis yra tikras

žmogus būdamas iščiose, žindomas kūdikis, berniukas, vyras. Šie teiginiai ne tik padeda suvokti Jėzaus žmogystę, bet taip pat paaiškina žmonijos gelbėjimo planą. Jėzus yra paprastas žmogus ir drauge naujas žmogus. Visa tai, ką jis daro, vyksta tarp žmonių ir žmonėms.

Angelas apreiškė: jisai bus didis. Kai kurie ypač ryškų brėžį istorijoje palikę žmonės ir vėlesnių kartų tituluojami „didžiaisiais“. Didžiaisiais vadinami ne tik šventieji popiežiai, bet ir imperatoriai, užkariautojai, palikę daug kančių. Nejaugi ir Jėzų ta pačia logika turėtume vadinti Didžiuoju? Vien tokia mintis parodo, jog tai netinkama. Kai Jėzus vadinamas didžiu, visų kitų žmonių didybė subliūkšta. Šalia Jėzaus nė vieno žmogaus nedera vadinti didžiu. Ne veltui kalendoriaus atskaita siejama su Kristaus gimimu. Jėzaus gimimas iš esmės perkeitė žmonijos istoriją.

Angelas apreiškė: jis bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi. Aukščiausiasis yra vienas iš neįvardijamo Dievo vardų. Teisėta priklausomybe Juozapo šeimai Jėzus taip pat tampa Dovydo sūnumi. Jėzus yra Dovydo sosto palikuonis, jam žadama amžina viešpatystė. Ji kitokia negu žemiškųjų Dovydo sūnų. Čia skelbiama dvasinė Viešpatystė naujuose Jokūbo namuose, reiškiančiuose išrinktąją tautą, Jėzaus mokinių būrį.

Dievas ne tik nori ateiti pas mane, jis nori įsirengti manyje savo buveinę. Negaliu pasitikėti pačiu savimi, tačiau jis geriausiai žino mano nuodėmingumą. Apreiškimo Marijai žinioje galime suvokti, kaip dalyvaujame pasaulio išganyto darbe. Marija savo sutikimu ne tik apdovanoja mus Išganytoju, bet taip pat moko, kaip galima ja sekti. Taip tampa Dievo karalystės vaiku ir dalijuosi bendra atsakomybe.

Marijos rodomas kelias tam tikra prasme priešingas Dovydo užmojui – beje, pagirtinam ir didžiadvasiškam – pastatydinti Viešpačiui šventovę. Per pranašą Nataną Viešpats pamoko, kad žmogus viską yra gavęs iš Dievo ir negali pats savo jėgomis deramai Dievo pagarbinti. Vienintelis būdas pagarbinti Dievą – tai atsiduoti jo veikimui. Tai per amžius įtvirtinta Marijos ištartu „Taip – tebūnie.“

Apaštalo Pauliaus laiškas romiečiams baigiamas doksologija – Dievo pašlovinimu. Čia garbinama „per amžinuosius laikus nutylėta, o dabar atskleista paslaptis“. Apaštalas linki, kad iš girdėto Apreiškimo slėpinio pasisemtume stiprybės.

Benediktas XVI pagerbė nacių pogromų aukas

(KAP, KAI) Lapkričio 9 d., minint nacių pogromų septyniasdešimtmetį, popiežius Benediktas XVI paminėjo žydų persekiojimo aukas ir išreiškė solidarumą su pasaulio žydais. Viešpaties angelo maldos metu jis priminė apie 1938 m. naktį iš lapkričio 9-osios į 10-ąją vykusius baisius įvykius, kai buvo niokojamos žydų parduotuvės, biurai, butai ir sinagogos, nužudyta daugybė žmonių. Tai buvo sistemingo naikinimo, pasibaigusio šoa, pradžia. Benediktas XVI sakė, kad jis dar šiandien jaučia skausmą dėl to, kas įvyko tomis tragiškomis aplinkybėmis. Pasak popiežiaus, kiekvieno žmogaus pareiga visomis išgalėmis priešintis bet kokioms antisemitizmo ir diskriminacijos formoms. Pirmiausia jaunąją kartą reikia ugdyti siekiant pagarbos ir tarpusavio supratimo.

Popiežius ragino ugdyti katalikus politikus

(KAP, KAI) Lapkričio 15 d. Benediktas XVI priėmė audiencijoje Popiežiškosios pasauliečių tarybos XXIII plenarinės sesijos dalyvius. Šventasis Tėvas atkreipė dėmesį, kad reikia neatidėliojant ugdyti naują katalikų, besiangaužuojančių politikos srityje, kartą. Ta proga jis priminė, jog viešajame gyvenime dalyvaujantys katalikai privalo nuosekliai išpažinti savo tikėjimą, laikytis griežtų moralės principų, gebėti spręsti kultūros klausimus, turėti profesinę kompetenciją, taip pat noriai tarnauti bendrajam gėriui. Pagrindinė plenarinės sesijos svarstybų tema buvo apmąstyti prieš 20 metų paskelbtą posinodinį apaštališkąjį paraginimą *Christifideles laici*.

Benediktas XVI apibūdino Jono Pauliaus II dokumentą, pavadindamas jį šiandienos katalikų pasauliečių *magna charta*. Jis ir toliau

padeda atpažinti, gilinti ir kreipti pasauliečių angažavimąsi Bažnyčioje. Jo dėka daugelyje vietinių Bažnyčių suintensyvėjo pasauliečių dalyvavimas. Tai yra labai pozityvu, jei vadovaujamesi tikru *sensus Ecclesiae*.

Popiežius ragino Pasauliečių reikalų tarybą ypač dirbuotis su jaunimu ir tęsti pasaulinius susitikimus – „globalines jaunuolių piligrimystes Kristaus vardu“. Benediktas XVI atkreipė ypatingą dėmesį į moterų orumą ir dalyvavimą Bažnyčios bei visuomenės gyvenime. Jis pabrėžė, jog vyras ir moteris turi tolygų orumą ir yra pašaukti praturtinti vienas kitą ne tik santuokoje ir šeimoje, bet ir visuomeniniame gyvenime. Popiežius išreiškė dėkingumą dėl moterų dalyvavimo Bažnyčios misijoje skleidžiant Evangeliją.

Pristatytas Josepho Ratzingerio – Benedikto XVI fondas

(KAP, KAI) Lapkričio 12 d. Miunchene pristatytas Josepho Ratzingerio – Benedikto XVI fondas. Fondo tikslas – tyrinėti ir toliau plėtoti Josepho Ratzingerio teologijos tyrinėjimus, ypač biblistikos, patristikos ir fundamentinės teologijos srityje. Popiežius Benediktas XVI pareiškė sutinkąs dėl fondo vardo ir privačia 250 tūkst. eurų auka parėmė fondo steigimą. Popiežiaus mokinių būrelio įkurto fondo kuratorių tarybai vadovauja Vienos arkivyskupas kardinolas Christophas Schönbornas.

Fondas sieks paremti Regensburgo universiteto svečius profesorius, taip pat glaudžiai bendradarbiaus su Regensburge įsikūrusiu institutu, kuris artimiausiu metu 16 tomų ketina išleisti visus kardinolo J. Ratzingerio veikalus. Taip pat bus bendradarbiaujama su 1989 m. Romoje įkurtu „Casa Balthasar“ institutu, propaguojančiu Benedikto XVI labai vertinamų teologų Hanso Urs

von Balthasaro ir Yves'o Congaro palikimą. Pasak Fondo valdybos pirmininko, popiežiaus mokinių būrelio atstovo spaudai kun. prof. Stephano Otto Horno, nors J. Ratzingeris nėra įkūręs, panašiai kaip kiti teologai, savo mokyklos, tačiau visame pasaulyje „visada turėjo dvasinę paramą“.

Vatikano hierarchai gynė komos ištiktos pacientės gyvybę

(KAP, KAI) Lapkričio 14 d. Popiežiškosios sveikatos apsaugos sielovados tarybos pirmininkas kardinolas Javieras Lozano Barraganas interviu dienraščiui *La Repubblica* aštriai kritikavo Romos Aukščiausiojo kasacinio teismo sprendimą nutraukti komos ištiktos Eluanos Englaro dirbtinį maitinimą. Pasak kardinolo, nutraukti maitinimą tolygu pasmerkti bado mirčiai ir baisesiems kančioms. Nutraukti maitinimą ir vandens tiekimą būtų teisėta tik artėjant galutinei mirties stadijai. Kardinolas taip pat teigė, kad nedera komos tapatinti su vegetatyvine būkle. Pasak jo, sąvoka „vegetatyvinis“ taikytina tik augalų pasauliui apibūdinti, o ne žmogui.

Popiežiškosios gyvybės akademijos pirmininkas arkivyskupas Rino Fisichella taip pat aštriai kritikavo teismo sprendimą, vadindamas tai eutanazija. Interviu Vatikano radijui hierarchas sakė, jog nutraukus maitinimą žmogus pasmerkiamas didžiulėms kančioms ir mirčiai. Arkivyskupas R. Fisichella, kuris yra drauge Italijos Parlamento sielovadininkas, reikalavo imtis įstatymų leidybos iniciatyvos, siekiant sustabdyti pasyvią ar aktyvią eutanazijos praktiką. Jis pavadino Aukščiausiojo kasacinio teismo sprendimą kėsinimusi į gyvybę ir sakė, kad tai gali turėti labai rimtų padarinių.

Tikėjimo mokymo kongregacija 2007 m. rugsėjo mėn. paskelbė

dokumentą, kuriame sakoma, kad komos ištikti pacientai privalo būti maitinami ir girdomi net jei medicinos požiūriu nėra vilties, jog asmuo atgaus sąmonę. Italė Eluana Englaro jau šešiolika metų guli ištikta komos po 1992 m. įvykusios autoavarijos. Jos tėvas nuo 1999 m. teisme reikalauja teisės numarinti dukterį.

Vatikano Tikėjimo mokymo kongregacijos dokumentas buvo paskelbtas atsiliepiant į polemiką dėl amerikietės Terri Schiavo mirties. Ji penkiolika metų išgyveno būdama komos būklės, o 2005 m. mirė aukščiausiomis JAV teismo instancijoms nusprendus atjungti dirbtinį maitinimą.

Tarptautinis vaikų ligonių sielovados kongresas

(KAP, KAI) Popiežiškosios sveikatos apsaugos sielovados pirmininkas kardinolas Javieras Lozano Barraganas pristatė lapkričio 13–15 d. Vatikane vykusio Tarptautinio vaikų ligonių sielovados kongreso programą. Pasak jo, kasmet per pirmąsias 26 gyvenimo dienas pasaulyje miršta 4 mln. vaikų. Pagrindinė vaikų ligų priežastis yra pasaulyje vyraujantis skurdas. Net turtingose šalyse vienas iš šešių vaikų gyvena skurde. Kardinolas atkreipė dėmesį, jog daugelis šeimų nevykdo auklėjimo pareigų, o Bažnyčia siekia padėti apleistiems vaikams, kuriems gresia ligos ar marginalizacija. Pasak kardinolo, pasaulyje 30 procentų visų vaikų iki penkerių metų kenčia dėl bado ar nepakankamos mitybos.

Popiežiškosios sveikatos apsaugos sielovados pirmininkas atsakė į klausimą apie numanomą JAV administracijos nuostatos pokytį tokiais klausimais kaip eksperimentai su žmogaus embrionais arba aborto šalininkų veiklos finansavimas iš federalinio biudžeto. Kardinolas J. Lozano Barraganas priminė, jog

Bažnyčia remia kamieninių ląstelių gavimą iš suaugusių asmenų organizmo, taip pat kitus veiksmus, kurie nenulemia žmogaus žūties. Jis taip pat pabrėžė, kad Bažnyčia prieštarauja dėl žmogaus embrionų žudymo darant eksperimentus.

Protestas dėl Maskvoje nužudytų jėzuitų bylos

(KAP) Lapkričio 10 d. Vokietijos Jėzaus draugijos provincija pareiškė abejonių dėl Maskvos teisėsaugos institucijų vykdyto jėzuitų Otto Messmerio ir Victorio Betancourt-Ruizo nužudymo bylos tyrimo ir kaltino Rusijos valdžią dėl šmeižto kampanijos, nukreiptos prieš Jėzaus draugiją ir Katalikų Bažnyčią. Maskvos milicijai paskelbus pranešimą, kad Kuboje gimęs, homoseksualų prostitucijos aplinkoje žinomas Michailas Orecho prisipažino įvykdęs šią žmogžudystę, provincijolas t. Stefanus Dartmannas SJ Miunchene pareiškė, jog bylos tyrimo eigoje yra daug prieštaravimų ir neaiškumų. Provincijolas kritikavo, kad milicija dar prieš kaltinamojo sulaikymą provokavo žiniasklaidos kampaniją, kurioje buvo neigiamai nušviečiama Jėzaus draugija ir Katalikų Bažnyčia. Pasak jo, pritaikytas pastaruoju laiku paplitęs modelis sieti katalikus su prostitucijos aplinka. Pasak provincijolo, abiejų nužudytų jėzuitų atžvilgiu buvo tikslingai operuojama išankstinėmis prielaidomis, ir tai turėjo sukurti apie juos nepatrauklią visuomenės nuomonę.

Airijos parapijų stiprinimo planas

(KAI) Lapkričio 3 d. spaudos konferencijoje Armos (Armagh) arkivyskupas kardinolas Seanas Brady paskelbė parapijų sustiprinimo planą. Plano esmė yra parapijų sujungimas į grupes, tuo siekiama glaudaus bendradarbiavimo dali-

jantis ištekliais. Šis planas parengtas mažėjant kunigų ir aukojamų Mišių skaičiui. Svarbiausia garantuoti, kad kiekvienoje parapijoje kiekvieną savaitę būtų švenčiamos Mišios. Taip pat siekiama, jog tikintieji aktyviau dalyvautų Bažnyčios gyvenime. Per pirmąją plano pakopą parapijos išlaikys savo atskirumą, tačiau dalyvis tarpusavyje bendrais ištekliais. Advento ir gavenios metu visose Armos arkivyskupijos parapijose įvyks susitikimai, kuriuose bus nuspręsta, kaip grupuoti parapijas. Nuo 2009 m. iki 2010 m. kiekviena grupė apibrėš, kiek jai reikia kunigų ir pasauliečių bendradarbių, kiek toje teritorijoje numatoma aukoti Mišių. Trečia pakopa prasidės 2010 m. rugsėjo mėnesį, jos metu bus sukurtos naujos parapijų struktūros ir administraciniai vienetai.

Benediktas XVI apie vienuolių liudijimą

(KAP, KAI) Lapkričio 18–20 d. Vatikane vyko Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų kongregacijos plenarinė sesija, kurios metu svarstyti daugiausia kontempliatyviųjų moterų vienuolių klausimai. Sesijos pabaigoje su jos dalyviais susitiko Šventasis Tėvas. Jis kalbėjo apie benediktinų ordino reguloje įrašytą principą, pagal kurį vienuoliui niekuomet negali būti svarbesnių dalykų už Kristų. Šį principą šv. Benediktas perėmė iš ankstesnės tradicijos, jo iki šių dienų laikosi tiek Vakarų, tiek Rytų monastizmas. Ieškodami Dievo vienuoliai ir vienuolės pasitarnauja visos Bažnyčios labui. Popiežius taip pat kalbėjo, kad kiekvienam pakrikštytajam tenka uždavinytis ieškoti Kristaus ir nieko nestatytis aukščiau už Kristaus meilę. Pasak Benedikto XVI, Dievo troškimas ir meilė jo žodžiui tarpusavyje palaiko vienas kitą. Vienuoliniame gyvenime tai kildina nesulaikomą

liturginės Dievo tarnybos, karštos maldos ir *lectio divina* poreikį. *Lectio divina* – tai Dievo žodžio klausymas, lydima Bažnyčios tėvų ir šventųjų tradicijos balsų, po to einanti Žodžio vadovaujama ir palaikoma malda.

Benediktas XVI taip pat pabrėžė, kokia reikšminga vienuolinė bendruomenė broliška bendrystė bei svetingumas, svetyje išvelgiant patį Kristų. Pasak popiežiaus, to liudijimo Bažnyčia laukia iš monastizmo taip pat mūsų laikais. Vienuolynai turi būti šiandienos „dvasinės oazės“. Popiežius ragino sudaryti sąlygas, kad ir svečiai galėtų išgyventi vienuolynus kaip „tylos ir kontempliacijos vietas“, pajusti atsidavimo Kristui žavesį.

Lapkričio 18 d. prasidedant Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų kongregacijos plenarinei sesijai prefektas kardinolas Franc Rode kalbėjo apie vienuolinio gyvenimo krizę, pasireiškiančią pašaukimų stygiumi. Pasak kardinolo, drauge galima pastebėti, kad atgimsta senos vienuolijos, atsiranda naujos bendruomenės, o misijų srityse kuriasi nauji vienuolynai. Kongregacijos prefektas ragino vienuolius ir vienuoles radikaliai išgyventi celibatą, taip pat bendruomeninį gyvenimą. Jis išpėjo vengti aktyvizmo pavojaus ir atkreipė dėmesį į ugdymo svarbą. Vienuolinio gyvenimo įkvėpimas turi kilti ne iš darbų ar tarnysčių, bet iš radikalaus sekimo Kristumi.

Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų kongregacija minėjo įsteigimo šimtmetį.

1908 m. popiežiaus Pijaus X sprendimu įsteigta Vienuolijų kongregacija Pauliaus VI perfomuota į Vienuolijų ir pasauliečių institutų kongregaciją, o 1988 m. Jonas Paulius II jai suteikė dabartinį pavadinimą.

Lapkričio 17 d. Šv. Petro aikštėje Viešpaties angelo maldos metu Benediktas XVI sakė, kad kontempliatyvūs vienuolynai ir klauzūroje gyvenančios vienuolės atlieka nepamainomą vaidmenį Bažnyčioje ir pasaulyje. Popiežius dėkojo vyrams ir moterims, atsidavusiems išskirtinai tik maldai ir gyvenantiems iš to, ką parūpina apvaizda. Benediktas XVI ragino tikinčiuosius melsti už vienuolystės pašaukimus, taip pat materialiai remti vienuolynus.

***L'Osservatore Romano* už naują sveikatos apibrėžimą**

Lapkričio 19 d. Vatikano dienraštyje *L'Osservatore Romano* raginama neatidėliojant peržiūrėti prieš 60 metų Jungtinių Tautų priimtą apibrėžimą, kuriuo sveikata nusakoma kaip „visiškos fizinės, dvasinės ir socialinės gerovės būklė“. Pasak Vatikano dienraščio, šis apibrėžimas yra „utopinė vizija“, atskleidusi pavojingas pasekmes. Jungtinių Tautų priimta sąvoka leidžia įteisinti savižudybę, taip pat sudaro sąlygas farmacijos rinkai kurti „išgalvotas ligas“. Jei individui paliekama spręsti, kas yra liga, tai kai kuriais atvejais pati gyvybė gali būti laikoma liga. Pagal galiojančią apibrėžimą gydytojai turi tenkinti net galimai sveikatai kenksmingus pacientų norus.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / kun. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2008, „Bažnyčios žinios“